

Daima büyük ikramiyeleri vermekle
Şöhret kazanan
Nimet Gişesi SAHİBİ
NİMET ABLA
Büyük Cumhuriyet Bayramınızı
candan kutlular.

Son Posta

Sene 10 — No. 3324

Yazı işleri telefonu: 20203

PAZAR 29 BİRİNCİTESİRİN 1939

İdare işleri telefonu: 20203

Fiati 5 Kuruş

**Tekne sağlam,
kaptan tecrübeli,
tayfa pişkin;
korkmuyoruz!**

Yazan: Muhittin Birgen

Cümhuriyet bugün on altıncı yıl-
dönümünü idrak ediyor. Osmanlı
hevesatının Türk Anadolu'da dilediği gi-
bi at oynattığı bir tarih devrinden ayrı-
lahı on altı sene oldu. Belki de senelerin
sayısı bakımından hiçbir şey değil, fakat,
bu senelerin bu memlekete getirdikleri
inkılâb bakımından, on altı sene, büyük
manalı, derin ehemmiyetli ve yüksek
heybetli bir devir teşkil eder. On altı se-
nedir, Türkiye, tek bir çizgi üstünde yü-
rüdü; tek bir hedefe doğru uzanıp giden
bu çizgi üstünde Türkiye o kadar dik-
katli yürüdü ve yürürken o kadar sürat-
le ilerlemeğe çalıştı ki tarihte hiçbir mil-
letin, bir inkılâb hareketini bu kadar düz,
bu derece temiz ve pürüzsüz yaptığı gö-
rülmemiştir, dersek hata etmiş olmayız.

On altı senelik bu Cümhuriyet çizgisi,
Türk milletinin, bütün bu inkılâb dev-
rinde, daima yeni, iyi ve yüksek şeylere
doğru yaptığı hareketi gösterir. Bu hare-
ket esnasında, hiç geriye bakmadan; bize
yalnız hicran vermiş ve ızdırab bırakmış
olan geriye karşı, Türk milleti, bir daki-
ka bile bir alâka göstermedi. Hayatı ge-
ride değil, ilerde görmekten ibaret olan
bu gidiş, Türkün daima iyiye ve yükseğe
mütevaccih ruhunun eseridir. Bu on altı
sene içinde, Türkiye yalnız bu ruh ile kı-
mıldadı, yalnız bu duygu ile hareket etti.
Arkamızda bıraktığımız yolun uzunluğuna
ve müşküllerine rağmen, kendimizi
yorgun hissetmek şöyle dursun, hattâ
yürüdükçe kuvvetlerimizin arttığını ve
neş'emizin tazelendiğini gördük.

(Devamı 11 inci sayfada)

**Cümhuriyet, bu
imtihandan da muvaffak
çıkacaktır**

YAZAN

Emekli general

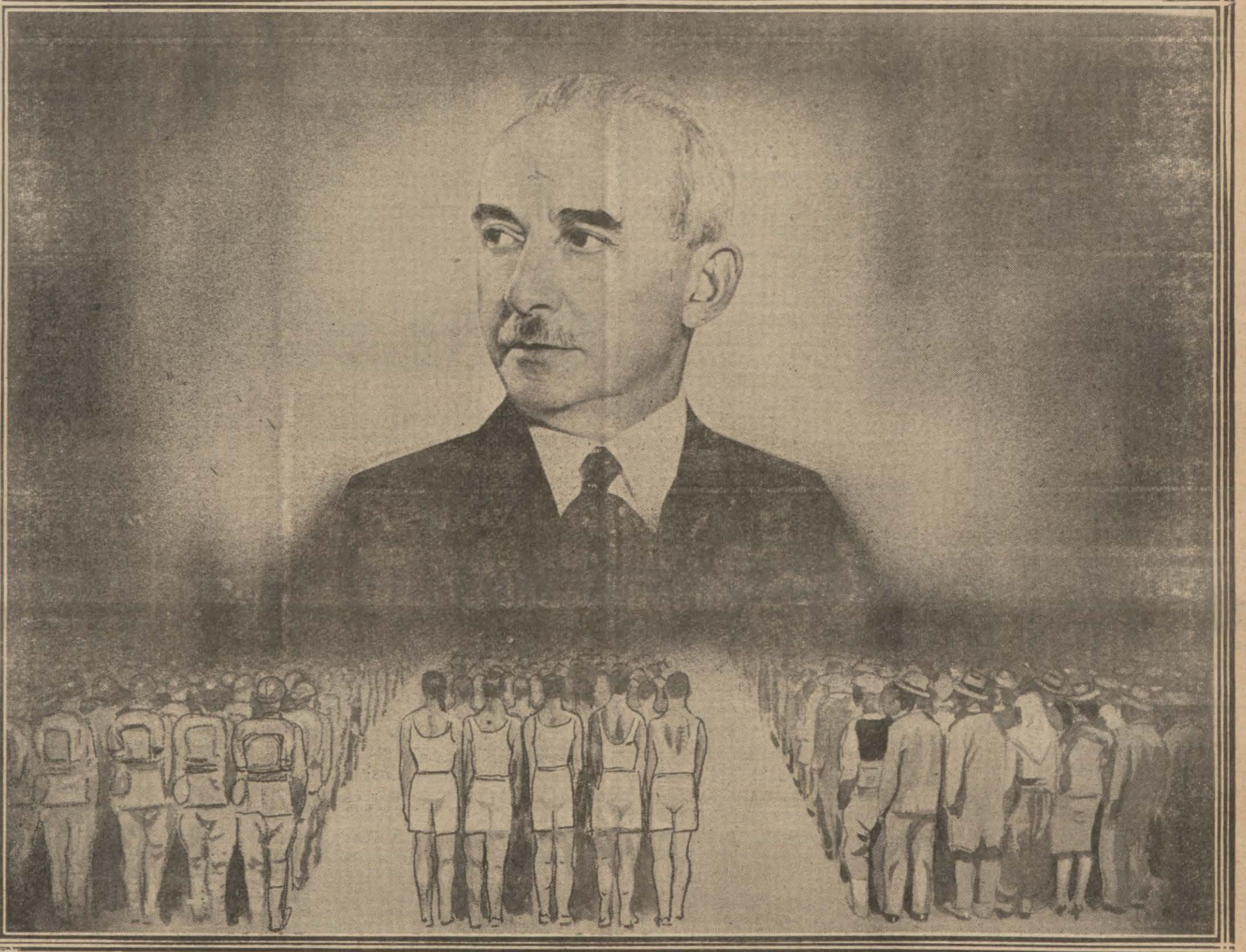
H. Emir Erkilet

«Son Posta» nın askeri muharriri

Türkiye Cümhuriyeti 16 sene evvel
yepyeni esaslar üzerine kurulmuştu.
O gün bugün, o sulhcülük ve yapıcılık
tutumundan ayrılmamış ve bunun için
dünyanın iyi nazarlarını üzerinde top-
lamağa muvaffak olmuştur. Fakat o
tün beynelmil şümüllü itibarı yalnız
sulhcülüğünden ileri gelmez; aynı za-
manda şeref, istiklâl ve hürriyetini ko-
rumağa muvaffak olan sonsuz azmin-
den ve bu hususta insanı, meşru ve
makul hiç bir vasıtayı ihmal etmeme-
sinden neşet eder. Ancak bunlar da kâ-
fi gelmez ve bütün bu vasıf, meşriyet
ve mesaiye Cümhuriyetin memlekette
temin ettiği sükûn, asayiş ve birliği de
bir kuvvet olarak katmak lâzımdır.

Evet, Türkiye Cümhuriyeti 16 yıl
darberi yurdda ve dolaylarda sulhü
korumağa bütün kabiliyet, meşriyet ve
kuvvetlerle çalışmış ve muvaffak ol-
muştur. Onun bugün de yaptığı ve ça-
lıştığı bundan ibarettir. Fakat beynel-
millel insicam o kadar bozulmuştur ki
milletlerin şimdi bozuk ve falsolu bir
orkestra ahengini andıran münasebet-
lerinde doğru nağmeyi bulmak güçtür.
Bununla beraber iç ve dış işlerde nasıl
ki şimdiye kadar en isabetli kararları
verebilmiş ve en çetin Montrö ve Hatay
imtihanlarından tam ve parlak muvaf-
fakiyetlerle çıkabilmişse bugünün ağır
emniyet buhranından da aynı muvaf-
fakiyetle çıkacağı muhakkaktır. Onun,
(Devamı 11 inci sayfada)

İftihar, emniyet ve ümid veren Cümhuriyet çok yaşa!

Onun etrafında, Onunla beraber ...

Cümhuriyet bayramı yurdun her tarafında heyecanla kutlanıyor Başvekil radyoda bir nutuk söyledi

**Kahraman askerlerimizin geçişini alkışlamak
için binlerce halk erkenden sokaklara döküldü**

Büyük bayramımız dün saat 13 de Baş-
vekil doktor Refik Saydamın radyoda
söylediği bir nutukla başlamıştır.

Başvekilin nutku

Başvekilimizin nutku şudur.
Aziz yurddaşlarım,

Bugün, cümhuriyetimizin 16 ncı yıl
dönümü bayramı başlıyor. Hepinizi hür-
metle selâmlar, tebrik ederim.

Cümhuriyetimizin bânisi Ebedî Şefi-
miz Atatürkün aziz hatırası önünde hür-
metle eğilerek söze başlıyorum.

Cümhuriyet rejiminin geçen on beş se-
ne zarfında, Türk milletinin dahili, ha-
rici ve içtimai hayatında vücude getir-
diği muvaffakiyetli eserleri ve inkılâb-
ları burada tekrar edecek değilim. O e-
(Devamı 2 inci sayfada)

**Tarihin hiçbir
devresinde bugünkü
şevket ve refah
mertebesine erişmedik**

YAZAN
Ercümen Ekrem Talu

Bin dokuz yüz yirmi üç Teşrinî-
evvelinin yirmi dokuzuncu günü
Türkiye Büyük Millet Meclisinin kara-
rile kabul ve ilân edilen (Cümhuriyet),
bugün on altıncı senesini idrak ediyor.

On altı yaşında bir insan, kâhil dahi
sayılmaz, sayılamazken, bizim cümhuri-
yetimiz, bu mutlu günde bütün kemalile,
cihan milletlerinin huzurunda, başı dik,
arzu didar ediyor.

Onun gerçek hususiyeti budur. Tarihin
hiç bir devrinde, hiç bir millet, rejimle-
rin en makulü, en dürüstü, en mükem-
meli olan (demokrasi) den, bu kadar az
zamanda bu kadar nimet elde edeme-
miştir.
(Devamı 11 inci sayfada)

Dünya vaziyeti

Mutad birinci sayfa haberlerimiz
bugün 3 üncü sayfada bulacaksınız.

Saltanat nasıl yıkılmıştı?

Yazan: İsmail Habib

Onu ilk defa, Kastamonudan Ankara'ya geldiğim zaman, 1922 Martının birinci günü, Büyük Millet Meclisi kürsüsünde, en mühim tarihi nutuklarından birini söylerken görmüştüm. Bir Mart o zamanlar mali senemizin başı idi. O gün geçen bir yılın muhasebesi ile gelecek yılın tasavvurları anlatılırdı. Başında koyu sincabi renkli bir kalpak, sırtında hâki renkli bir avcı elbisesi, önünde bir tutam kâğıd; kılk tıklım insanla dolu salonun mat ışıklı havası içinde mat bir sesle ve sesine gözlerinin mavi çakışlarını da ekliyerek konuşuyor. Bu sesin hem motörü, hem freni var. Hamle yapmayı da, yerinde durmayı da bilen bir ses.

Onu o gün, ne yakın ne uzak, bir salonluk mesafeden görüyordum. Kendisini çok yakından görmekliğim de, ondan birkaç hafta sonra, tesadüfen gene Meclis binasında oldu. Bir iki arkadaşla Meclisten çıkıyorduk. Birdenbire merdiven önünde Onun otomobili durdu. Arabanın tozundan belli cepheden gelmekteydi. Otomobil basamağından sıçırarak gibi inip, merdiven basamaklarını şevik çizmelerle zemberekleme bir asabiyet içinde çıkarken; devetüyü büyük kalpağının altında daha küçük görüneceğine, tunç sertliğile çıkın elmacık kemikleri ve gözlerinin iki ucuna birer alev katması gibi çökmüş kan kırılmazlığıyla büsbütün heybetlemiş yüzünü bize döndürerek, keskin bir selâmla, önümüzden bir kılıç gibi geçip gitti.

Onunla mülâkatım ve Onu Çankaya köşkündeki ziyaretim aynı zamanlar, 1922 Temmuzunun ikinci Pazar günü nasib oluyor. Aman yarabbi, ayakta, eli elimde, «tam üçte söz vermişim ama zannedirim biraz beklettim» diyen; üstünde çok zarif bir gri kostüm, tertemiz ve arkaya taranmış saçlarının yumuşak bir altın haddeden geçmiş pırlıltısı, alınını arkaya mütemayil geniş açıklığı altında insana selâmetli birer koy parçası hissini veren gözlerinin ışık dolu gülerliği; ve hepsinden şaşılacak ciheti, kuytu bir memleket gazetesi muharririne, bir iki saat başbaza ve yanında biraktığı halde ona kendi küçüklüğünü hatırlatmayacak ve unutturacak kadar kıymet verir görünüşü; aman yarabbi, bu kadar kıbar ev sahibi bu mu O? Dışarıda, kaşlarına kadar inen tüylü ve büyük kalpağı altında elmacık kemiklerini bir tunç gibi sivrilterek insanın yanından şimşekleme gözleriyle keskin bir kılıç gibi geçen adam O mu bu?...

1 Teşrinisani 1922 Cuma günü: Saltanatın kalkacağı gün. Mecliste admın atacak yer yok. Üç encümen; «Teşkilâtı Esasiye», «Şer'iye», «Adliye» encümenleri, salonun karşısındaki büyüğe o da da saltanatın lâğvına dair kanun maddesini müzakere ediyorlar. İçeriden gürültülü sesler gelmektedir. Saatler geçiyor, akşam oluyor, gece basıyor, müzakerenin bittiği yok. Meraktan çatlıyacağız. Duramadım, ben de içeri girdim.

Üç encümenin azaları ile oda tıkabasa dolu. Birçok meb'uslar ayakta istiflemiş duruyor. Bir takım meb'uslar masaların üstünde dikilmiş, bir takımı da pencerelerin içinde oturmaktadır. Duvarın dibinden üklüm büküm ilerliyorum. Öte köşede duran Kılıç Ali gülererek bana «Nasil girdin» diyor. «Gazeteciyim, görülüp çıkarılınca kadar gördüklerim de kârdır» diyorum. «Öyle ise gel seni yamacımda saklıyayım» diyor. Ooh, şu encümenler dışındaki bütün meb'uslar bile bu tarihi sahneyi göremedikleri halde ben görüyordum. Ne iyi etmiş de girmişim.

Ortakdağı genişçe masanın etrafında, müzakereyi yapan azalar sırlanmış. Çoğu sanki. Zaten riyaseti bile hoca Müfid efendi yapıyor. Gazi masadan biraz açıktaki oturmuş. İlk defa gördüm.

güm yeni Hariciye Vekili İsmet Paşa masanın yakınındadır. Çekiç gibi bir du ruşu var.

Müzakere çok gürültülü ve çok hareketli: Saltanatla hilâfet birbirinden ayrılır mı? Kitab ne diyor, şeriat ne diyor, kavuklar mağrur; kavuklar, halli yalnız kendilerine aid bir meseleyi ele almışlar, çekiyorlar, kabartıyorlar, u zatıyorlar; ayetler, hadisler; heyecandan masaya yumruk vuruşlar...

Birden Gazi ayağa kalktı, belli artık sabrı tükenmiş, bir masa üstüne çıkıp bombalama bir tonla konuşmaya başladı: Buraya meselenin esasını halletmek için toplanmadık, diyor, o halledilmiş, bitmiştir. Saltanat hâkimiyeti; hane dan onu kuvvetle almıştı, şimdi de millet o hâkimiyeti kendi kuvvete kendi eline aldı. Artık o hâkimiyet hiç bir yere bırakılamaz. Sizler fiil halindeki bu hakikatin sadece formülünü bulacaksınız, yoksa...

Evet yoksa, son iki üç kelime, odanın havasını göklerden inme mukadderat gibi dolduran, tabiat kuvvetleri gibi önüne geçilmez bir heybetle, zelzele gibi yıkarak, seylâb gibi süpürüp götür en son iki üç kelime: — «Yoksa bunu anlamayanların kafaları kesilir!»

Deminki mağrur kavuklar şimdi pes til gibi; kanlar vücudün iç tarafına saklanmış olacak, benizlerde kan yok. Rivasetteki hoca Müfid efendi telâşla kekeleyor: «Mademki esas mesele halledilmiş, öyleyse hemen maddelerin müzakeresine geçelim.» Saklanan kanlar yerlerine geldi. Havada yıldırımın bir boradan sonraki sükunet var. Sanki hiç bir şey olmamış. Hoca Müfid efendi maddeleri okuyor. Artık kelimeler üzerinde son münakaşalar yapılmakta dır:

İsmet Paşa birinci maddedeki «Saltanat tarihe muntakildir» cümlesinden evvel «ebediyen» kelimesinin konulmasını teklif etti. Karanlık yüreklerde ilerisi için bir ümit kalmamış. Kabul, kabul: Saltanat ebediyen bitmiştir.

Sonra gene İsmet Paşa «Hilâfet Türk devletine ve hanedanı âli Osmana aiddir.» diye başlayan ikinci maddenin iptidasından «Türk devletine» kelimeleirinin çıkarılmasını teklif etti. Bunka incelik açtı. Hilâfet Türk devletine kalırsa halifede de devletlik kalmış olacak. Birinci madde ile kalkan saltanatı ikinci madde ile sinsi sinsi yaşatmak... İsmet Paşanın müdahalesi o hortlak emeli, görünmez bir kılıç ucile dürtmüş gibi, kaldırıverdi.

Saatlerdir, saatlerdir bitmeyen şu iki maddelik kanun lâyihası böyle çarçabuk bitirdikten sonra Erzurum meb'usu hoca Nusret efendi Gaziden Topkapı sarayındaki «Emanatı Mukaddese»nin muhafazası için tedbir alınıp alınmadığını sordu. Sahi o mesele ne olacak? Hocalar Peygambere aid bazı eşyadan ibaret olup Yavuzun halifeliğindenberi «Hirkai Saadet» dairesinde mahfuz bulunan «Emanatı Mukaddese»yi düşünüyorlar.

Halbuki o sarayda bundan başka dünyaya değer bir hazine var: Mücevherler, sikkelerden, tahtlardan, birçok murassa esyadan mürekkebe hazine ki hepsi san'atin, hünerin, ve asırların elinden geçerek bünyelerindeki mücevherlik kıymetini kat kat arttırmak suretile yeryüzünün en eşsiz bir serveti oldu. Saltanatın kaldırılacağını gören son sultan, ya bu hazineyi bir İngiliz zırlıhısına yükleterek kaçıp giderir se?...

Bu endişe iki gündür saltanatın kaldırılacağını bilen bütün zihinleri kızgın bir burğu gibi uyup durmaktadır. Hoca Nusretin sualinden sonra hepimiz kulak kesilerek Gaziye bakıyoruz. Ayağa kalktı. Ağır, tok, ve kat'i söylüyor: Böyle bir endişeye asla mahal yoktur, İstanbuldaki teşkilâtımıza icab eden bütün emirler verilmiş. Eğer istersek bütün hazineyi bir saat içinde en emin bir yere kaldırabileceğiz.

Ooh... Zihinleri tırmalayan burğu

Cumhuriyet bayramı yurdun her tarafında heyecanla kutlanıyor

İstanbulun dün geceki manzaralarından: Beyazıt meydanı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

serler her sene biraz daha büyüyecek, o inkılâplar seyirlerini almış ve değişmez yollarında devam edecektir. Onu, hepimiz biliyoruz.

Her geçen cumhuriyet yılının milletimizin hayatında, onun, bilinmeyen tarihlerdenberi devam edip gelen asil varlığını tebarüz ettirdiği öyle hâdiselerle karşılaşırız ki burada birkaç sözle yalnız onu hatırlatmakla iktifa edeceğiz.

İmtihanlar

Son bir sene içinde, Türk milletinin geçirdiği büyük imtihanları bir kere hatırlayınız. Vakarla, sükûnla, tarihine yakışır bir tavırla dünya milletlerinin gözü önünde cereyan eden bu imtihanlar kendisinin yer yüzünün medeni, dinamik milletlerinden biri olduğunu bir kere daha isbat etti.

Bu imtihanları geçirirken, Türk milletinin gösterdiği heyecanlı ve asil birlik ve en doğru yolda sükûnetle ve vakarla yürümesi, bugün olduğu gibi istikbalde de iftiharla anılacak bir vâkıdır.

Aziz vatandaşlarımız,

Dünyanın en buhranlı bir devrindedir, bugününden ve yarından emin, kuvvetli, hakkına güvenen ve birlik içinde yaşayan, ne harici ve ne de dahili bir ızdırabı olmayan bahtiyar bir millet olduğumuzu düşünerek 16 ncı cumhuriyet yıldönümünü neşe ile geçirmenizi temenni ederim. Bizi, bu arzettiğim şerait altında bu neşeli güne ulaştıran Millî Şefimiz Reiscümhurumuz İsmet İnönü'ne minnet ve şükranlarımız arzeder ve cumhuriyetin 16 ncı yıldönümünü bayramının başladığını ilân ederim.

Şehrimizde bayram

Dün öğleden itibaren 16 ncı yıl memleketin her tarafında olduğu gibi İstanbul'da da içten gelen bir sevinç ve coşkun tezahüratla kutlanılmaktadır. Şehir baştan başa donanmış ve muhtelif yerlere muazzam taklar inşa edilmiş olarak bayrama girmiştir. Bilhassa havanın müsaid oluşu bütün İstanbul halkını sokaklara dökmüş, caddelerin kalabalığı gecenin çok ileri saatlerine kadar devam etmiştir.

Geceleyin İstanbul bir şehri âyin manzarası arzedyordu. Her taraf elektrik ve projektör ziyaları altında gündüzlü andırmaktaydı. Beyazıt ve Taksim meydanları

bir anda ters dönerek, zihinlerden atıldı. Hem saltanat kalkmış, hem hazine kalmıştı. Hepimiz odadan ikizli bir sevincin yürek şişiren ferahlığı ile çıkarken ben ayrıca böyle tarihi bir sahnenin beşaretlerine şahid olmak gibi bir talihe mazhariyetimden dolayı kendi kendimi tebrik ediyordum.

— (Atatürk için) isimli eserinden —

rında o kadar kalabalık tekâşüf etmişti ki, mahşerden bir nümune demek mübâlağa olmaz. Buralardan otomobiller, arabalar, tramvaylar müşkülâta geçebiliyorlardı.

Halk kürsülerinde ve Halkevlerinde faaliyet te bayramla beraber başlamış bu lunuyordu. Şehrin muhtelif yerlerine konulan halk kürsülerinde halk hatibleri, kürsülerin etrafını kuşatan kalabalık halk kütlelerine heyecanlı konferanslar vermişlerdir. Bu faaliyet geç vakte kadar devam etmiştir.

Gece 9 da Sultanahmed meydanına kurulan sahnede Eminönü Halkevi san'at-kârları Faruk Nafiz'in «Ateş» piyesini temsil etmişler, projektör ziyaları altında oynanan bu piyesi binlerce halk alâka ile seyretmişler. Aynı temsil bu akşam da tekrarlanacaktır.

Bugünkü merasim

Bu sabah ta halk erkenden sokaklara dökülerek resmi geçid sahasını doldurmuştu. Alayın geçeceği güzergâh on binlerce halkla kaplanmıştı. Herkes kahraman orduyu görmek, alkışlamak için Beyazıttan itibaren Taksime giden cadde üzerinde bir yer bulmağa uğraşıyordu.

Saat 9.30 dan itibaren merasime dahil zevat vilâyette toplanmıştı. Sırasile İstanbulda bulunan meb'uslar, İstanbul komutanı General Hâlis Bıyıktaş, generaler, kara, deniz, hava, üst sūbayları, C. H. P. müfettişi Tefvik Fikret Silay ve Parti idare heyeti azaları, Üniversite rektörleri Cemil Bilsel ve Fakülte dekanları, İstanbulda bulunan Vekâletler müfettişleri, Vekâletlere bağlı müesseseler müdürleri, vilâyet erkânı, cumhuriyet müdeumumisi Hikmet Onat ve teşrifata dahil hâkimler, belediye erkânı, Ticaret ve Sanayi odası, borsa heyet ve komiserleri, matbuat, spor teşkilâtı ve bankalar; hayır cemiyetleri mümessilleri, imtiyazlı şirketler müdürleri, vali ve belediye reisi Lütfi Kırdarı tebrik etmişlerdir.

10.30 dan itibaren de vali toplu olan konsolosların tebriklerini kabul etmeğe başlamıştır. Resmi kabulü müteakib vali yanında C. H. P. müfettişi Tefvik Fikret Silay olduğu halde Beyazıda gidilecek ve 11 i beş geçte resmi geçid başlamış bulunacaktır.

Resmigeçid

Resmi geçid alayı şu şekilde teşekkül etmiştir:

Muhtelif birlikler halinde asker, yedek sūbay, askeri mektepler, itfaiye bandosu, polis, itfaiye, Şehir bandosu, Üniversite ve yüksek tahsil gençliği, izciler, liseler, sporcular, Kızılay, Yeşilay, Çocuk Esirgeme Kurumu, Türk Hava Ku-

rumu, Türkkuşu, Türk kültür, ulusal ekonomisi ve artırma cemiyeti, endüstri birliği, esnaf cemiyetleri.

Geçid resmine iştirak eden gruplar Beyazıt, Sultanahmed - Sirkeci - Köprü - Şişhane yokuşu - Tepebaşı - İstiklâl caddelerini takiben Taksime gidecekler, buraya yapılacak olan çelenk koyma töreninde hazır bulunacaklardır. Ordu kıtaları âbidenin etrafında bir daire teşkil edecekler ve borazanın Ti işaretini müteakib hoparlörle âbideye çelenk konacağı bildirilecektir.

Âbideye, vilâyet, komutanlık, Belediye, C. H. P. ve Halkevleri namına Parti, Üniversite ve okulları namına Üniversite, resmi ve milli kurumlar, bankalar ve arzu eden teşekküller tarafından çelenkler konulacaktır. Çelenk koyma bittikten sonra mızıkâ İstiklâl marşını çalacak ve bayrak çekilecektir.

Şehidlikleri ziyaret

Beyazıtdaki merasim biter bitmez bir heyet Edirnekapıdaki Şehidlikleri ziyarete edecektir. Ziyaret törenine Fatih kaymakamı riyaset edecektir. Bu törene İstanbul komutanlığını temsil etmek üzere tayin edilecek zevatla, umumî meclis azaları, C. H. P. azasından bir grup ve mahalli teşekküller mümessilleri iştirak edeceklerdir. Törende bir bölük askerle, itfaiye bandosu bulunacak, İstiklâl marşını müteakib âbideye C. H. P., Halkevleri adına çelenkler konacaktır.

Öğleden sonra dün yazdığımız inşaatı biten yerlerin resmi kışadları icra edilecektir.

Fener alayları

Gece şehrin muhtelif caddelerinden geçmek üzere fener alayları tertib olunmuştur.

Gece Halkevlerinde müsamereler ve balolar verilecektir. Vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar ve eşi tarafından bu akşam Taksim gazinosunda bir balo hazırlanmıştır.

Beyoğlu Halkevinde

Beyoğlu Halkeviden: Cumhuriyetin 16 ncı yıldönümü mü-nasebetile 29.10.939 Pazar günü yapılacak merasim programı:

1 — 29.10.939 Pazar günü saat 17 de Tepebaşıdaki merkez binasında:

A — İstiklâl marşı: Ev korusu tarafından.

(Davamı 8 inci sayfada)

Ebedi ve tarihi günümüzün 16 ncı yıldönümünü coşkun bir heyecanla tes'id ederken onu yaratmış önünde eğilir yaşatanın iman dolu bir sevgi ile selâmlarız. Bayramın şen olsun büyük Türk milleti.

M. Nuri Çapa

Almanlar garb cephesini ihmal edip İngiltereye saldıracaklar

İngiliz gazeteleri Holandanın istilâsını nuhtemel görüyorlar

Dün İngiltere üzerinde uçan bir Alman tayyaresi düşürüldü, İngiliz tayyareleri de Almanya üzerinde uçular

Londra 28 (Hususi) — Bir Alman tayyaresi bugün, şimali İskoçyada Firth of Forth üzerinde bir istikşaf uçuşu yapmak teşebbüsünde bulunmuştur.

İngiliz avcı tayyareleri derhal havalandıran Alman tayyaresine şiddetli bir muharebeye tutuşmuşlardır.

Bu hava çarpışmasına şahid olan İngiliz köylülerinin anlatıklarına göre Alman tayyaresi, evlerin damlarına sürtünce kadar alçaktan uçuyordu. İngiliz takip tayyareleri ise, havada mahirane manevralar yaparak, düşmanı mitalyöz ateşine tutuyorlardı.

Bir aralık yere düşen Alman tayyaresi, pilotun son bir hamlesiyle tekrar havalandı, fakat ni-

İngiliz tayyarecileri cephede talimat alırken

Kral Karol Romanyanın Ankara ve Belgrad sefirleriyle 4 saat görüştü Rumen ve Yugoslav başvekilleri de dün hududda görüştüler

B. Svetkoviç

General Argeseano

Londra 28 (Hususi) — Hâlen Bükreşte bulunan Romanyanın Ankara ve Belgrad sefirleri dün Kral Karol tara-

findan kabul edilmişlerdir. Mülâkat 4 saat sürmüştür. (Devamı 8 inci sayfada)

Almanya mağlûb olursa parçalanacakmış

Eski İngiliz Bahriye Nazırı Londrada bir proje hazırladığını söylüyor

Duff Kupper (Yazısı 5 inci sayfada)

İki Alman cep kruvazörü açık denizlerde

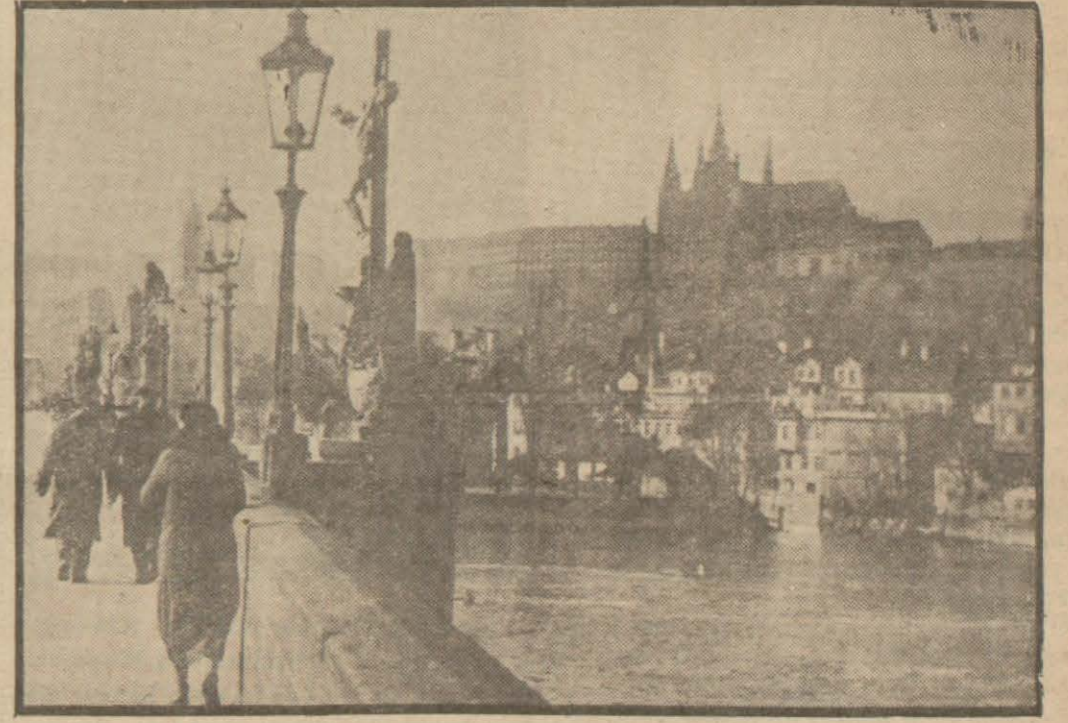
Londra 28 (A.A.) — Royter ajansının bildirdiğine göre, Doçland ve Amiral Scheer isimli iki cep kruvazörünün, açık denizde bulduklarına dair olan kanaat gitgide artmaktadır. Daily Telegraph gazetesi muhabirlerinden biri, Amiral Scheer kruvazörünün Atlas denizi cenubundan ayrılıp Harn burunundan dolaşmış ve pasifik denizine geçmiş olması muhtemel bulunduğu - (Devamı 8 inci sayfada)

Kastamonu yolunda bir kamyon devrildi, 8 ağır yaralı var

Çankırı, 28 (Hususi) — İçinde 12 yolcu bulunan bir kamyon bugün Kastamonuya giderken Pidere virajlarında 200 metre derinliğe yuvarlanmıştır. Yolcuların 8 i ağır yaralanmıştır. Ölü yoktur. Frenlerin bozuk olması kazaya sebebiyet verdiği anlaşılmaktadır. (Devamı 8 inci sayfada)

Çeklerle Almanlar arasında Pragda çarpışmalar oldu

Çek Cumhuriyetinin yıldönümü münasebetile Pragda nümayişler yapıldı, şehrin muhtelif yerlerine Çekoslovak bayrakları çekildi Almanlar Avusturyada da eski Heimver mensublarını toplu bir halde tevkif ettiler

Pragdan bir görünüş

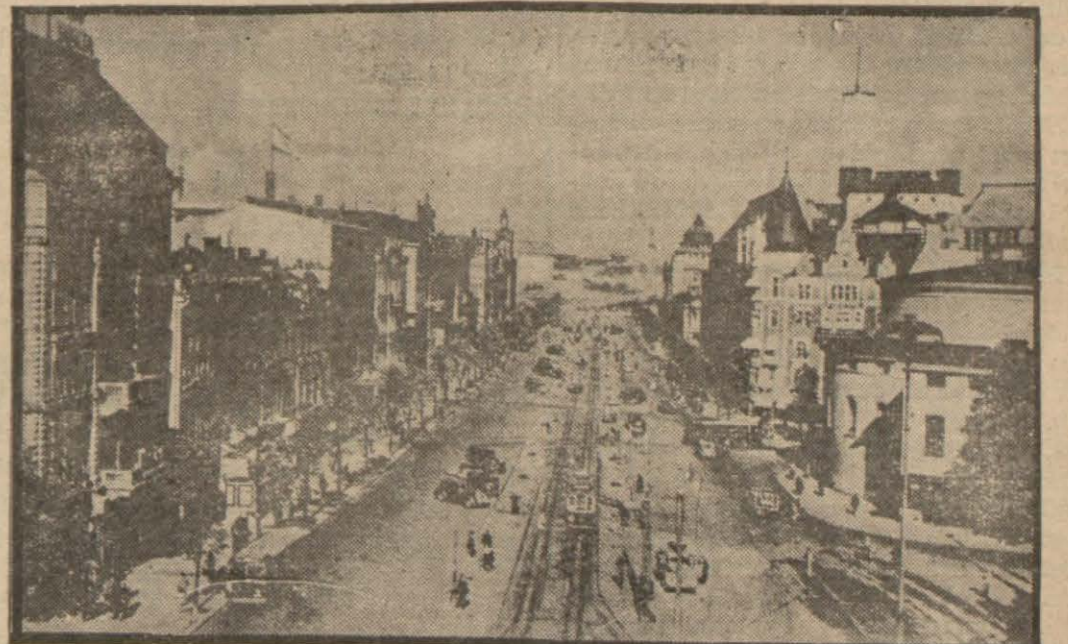
Londra 28 (Royter) — Çekoslovakya bilhassa Prag'da bazı hadiseler vuku bulmuşdur. Çek Cumhuriyetinin kuruluşunun yıldönümü münasebetile bugün, Çekoslovakya'da ve (Devamı 4 üncü sayfada)

İngiliz meb'uslarından mürekkebi bir heyet dün Fransaya gitti

Londra 28 (Hususi) — İngiliz meb'uslarından mürekkebi bir grup bugün tayyare ile Parise gitmiştir. Fransada üç gün kalacak olan İngiliz meb'usları, Fransız meslektaşlarıyla bir (Devamı 5 inci sayfada)

Finlandiya mukabil tekliflerini hazırladı

Teklifler, Finlandiyanın Sovyetlere karşı yapabileceği azamî tavizleri ihtiva etmektedir

Finlandiyanın merkezi Helsinkiden bir görünüş (Yazısı 8 inci sayfada)

Hergün

Müttehid
Avrupa devletleri

Yazan: Muhittin Birgen

Geçen gün, Avam Kamarasında içi fırkası meb'uslarından biri, hükümeti müttehid bir Avrupa devletleri camiası kurma meselesini de unutmamaya davet etmişti. Buna cevap veren hükümet mümessili, İngiltere parlamentosundaki an'anedan ayrılmıyarak «hay hay, bu fikri de not ederiz» demekle iktifa eyledi.

Bilmiyorum, bu meseleyi ortaya atan meb'us, acaba Avrupa milletleri için nasıl bir itihad tasavvur ediyor? Amerikan müttehid cumhuriyetleri gibi bir takım devletlerden —ve belki de cumhuriyetlerden mürekkep bir Avrupanın kendi kendisine kurulması fikrinin mi müdafidir, yoksa, yarın galib geleceğinden emin olduğu İngilterenin böyle bir müttehid Avrupa milletleri camiası vücuda getirmesini mi arzu ediyor. Ne bu muhterem meb'us, ne de ona cevap veren hükümet mümessili bahsin bu tarafı hakkında düşündükleri veyahud hatıra gelmesi muhtemel esasları izah etmedikleri için onların bu suallere kendi zihinlerinde nasıl cevap verdiklerini bilmiyoruz.

Şimdilik radyolar arasında küfür bom bardımanı, cephelede hiç olmazsa harp içinde bulunduğumuzun unutulmaması maksadıyla biraz top teatisi ile meşgul bulunan Avrupada hâlen itihaddan bahsetmek, ancak geniş bir hayalseverlikle izah edilebilir. Galiba muhterem iş fırkası meb'usu, galiba bu hayalseverlerin en ileri gelenlerinden olsa gerektir ki ona cevap veren devlet adamı, kısaca bir «evet!» le iktifa etmiş ve bahsi çıktığı yerde kapatmıştır.

Bununla beraber, fikir güzeldir; bil-hassa, bütün milletleri kararsızlık ve helecane içinde tutan bir hercümerç arasında, bu fikir, her muhayyilenin üzerinde saatlerce lezzet duyarak çalışacağı bir mevzuu canlandırır.

★

Müttehid bir Avrupa fikrinin sade İngilterede değil, kontinental Avrupada da hararetle taraftarları vardır. Fakat, bu taraftarlar kısım kısım ve renk renktir. Üzerinde en çok propaganda yapılan itihad şekline göre, Avrupa devletleri, hak, adalet, hürriyet ve müsavat gibi bir takım garib mefhumlara istinad eden yüksek bir Avrupa otoritesi altında birleşecekler ve Avrupada asayiş muhafaza eden bir zabıta kuvvetinden başka bir ordu bulunmayacaktır. Fakat, maalesef, pratik bu hayalin tahakkuku hakkındaki ümidleri kuvvetlendirecek şekilde tecelli etmiyor. Tecrübe, bunun aksini gösterdi. Bundan yirmi bir sene evvel Wilson'un himmetile bu tarzda ümidlere düşmüş ve Milletler Cemiyetinin teşekkülünü dört gözle beklemiş olanlar, kısa bir tecrübeden sonra, aldanmış olduklarını pek güzel gördüler.

Esasen, müttehid Avrupa denilen camia da, başka bir şekilde, umumî surette mütemadiyen teşekkül halinde bulunduğu için, bunu teşkil etmek üzere nazari olarak hususi gayretler sarfetme pek de lüzum yoktur; bugünkü Avrupa ile, bilfarz bundan iki yüz sene evvelki Avrupaya bakacak olursak bu yolda kat'edilmiş olan mesafeyi görebiliriz. Meselâ, bugünkü Sovyet Cumhuriyetleri itihadının yerinde, bundan iki asır evvel, irili ufaklı, birçok devlet veya yarı devlet vardı. Gene meselâ, bugünkü Almanyanın yerinde, Bismark'dan evvel kırk küsur müstakil siyasi varlık vardı. Bu siyasi varlıklar itihad halinde, hattâ Hitler devrine kadar ismen ve hükmen yagadılar. Şimdi bunlardan da eser yoktur. İtalya yarımadası da aynı manzara gösterir. Bundan iki yüz sene evvel orada sayısını şimdi tesbite imkân olmayan irili ufaklı birçok devlet veya yarı devlet varken, bunlar, azala azala bir asır evvel dörde indiler ve sonra da İtalya şeklinde birleştiler.

Esasen, büyük toprak parçaları üzerinde geniş itihadlar, tarihte hiç bir zaman, bir takım milletlerin ve siyasi camiaların büyük bir masa etrafına oturup «haydi, kardeşler, insan olarak anlaşalım ve dünyayı hürriyet, adalet, müsavat esaslarına istinad eden bir cennet haline getirelim!» demeleri şeklinde vücuda gelmiyor. Muayyen bir toprak parçası üzerinde ve bir takım camialar arasında sivrilen herhangi bir kuvvetin diğerlerini kendi hâkimiyeti altına almaları suretindedir ki böyle büyük itihadlar teşekkül ediyor. Tıpkı Feodalite devrinin tabik etmiş olan millî kralıkların teşekkülünde olduğu gibi.

Meselâ, Amerika bakınız, orada da aynı hâdiseye dikkat edebilirsiniz: Müttehid Amerika Cumhuriyetleri, Avrupadan gelip evvelâ Şarkı Amerikayı istilâk etmiş ve orada yerleştikten sonra etrafa dağılmış olan Anglo Sakson kolonları, Amerika evvelâ yer yer müstakil cumhuriyetler tesis etmişlerdi. Sonradan bunların şarkı Amerikada kuvvet kazamış olanları birleşerek ötekileri terdricen kendi kuvvetlerinin tesiri altına aldılar ve uzun mücadelelerden sonra, ve kanuna istinaden bugünkü camiaı (Devamı 11'inci sayfada)

Resimli Makale:

≡ 20 nci asır tezadları.. ≡

Büyük bir Avrupa devleti en kıymetli çocuklarından ikisinin yiddönümünü aynı günde tes'it etti. Bunlardan birincisi çok tanınmış bir doktor operatördür, en aşağı, ölümüne mahkûm 3000 kişiyi kurtarmıştır, ikincisi inşur bir fizik âlimidir, harp sahasında bir dakikada 3000 kişiyi öldürebilecek bir silâh icad etmiştir.

20 inci asrın medeniyet âlemi tezadlardan vücut bulmuş bir mecmuadır. Bir tarafta bir tek insan kurtarabilmek için dumağının bütün kabiliyetlerini sarfeder, öte tarafta da binlerce kişiyi öldürebilecek en tehlikeli vasıtaları bulmaya çalışır. Sulhün âşığıdır, fakat harp yapar, muhakkak ki insan karakterinin en büyük hususiyetlerini en fazla olarak 20 nci asırda göstermiştir.

SÖZ ARASINDA

Baltık şehirlerinden
Almanya'ya hicret
Eden Almanlar

Baltık şehirlerinde bulunan Almanların ana vatana çağrıldıklarını biliyorsunuz. Almanya Avrupada artık hiç bir gözü ve isteği olmadığını isbat için, Rayhm dışında bulunan bütün Almanları Almanya'ya döndürmektedir. Bu resim de Letonyanın hükümet merkezi olan Rigada bir ayrılık sahnesini tesbit etmektedir.

Bedava doktor

Nevyorkda intişar etmekte olan bir mecmua okuyucularına bir cemile olmak üzere bedava sıhhat muayeneleri servisi ihdas eylemiştir. Bu yüzden tabii adedi fevkalâde bir surette yükselmiştir.

Bu usulden istifade eylemek için mecmuanın abonesi bulunmak icab eylemektedir. Abone hastalığını telefon ile mecmua idaresine bildirir bildirmez doktor derhal abonenin evine gelmektedir. Ücret almaması için doktora mecmuanın abone makbuzu ibraz edilmektedir.

Amerikan mecmuası böylece bir yenilikte bulunmuş değildir.

1938 senesi için Stokholm'de çıkmakta olan bir gazete okuyucularına mecmuanın dış tedavileri temin eylemiştir. Bu usul çok büyük faydalar temin etmiştir. Çünkü bu şehrin sekensinin yüzde sekseni dişlerinden şikâyetçi bulunmakta idiler.

ISTER INAN, İSTER İNANMAI

Ankaranan gelen bir telgraf:

— Benzin sarfiyatının tahdidine lüzum görüldüğünü haber verdi, otobüs servisleri kaldırılacak, otomobillerin sayısı asgarî hadde indirilecek, dedi.

Ankaranan gelen ikinci bir telraftan öğrendik ki, bu haber yanlıştır. Dünyanın çok tehlikeli bir zamanda yaşamasına, tehlikenin de dairesini genişletmesi ihtimalinin çok olmasına rağmen memleketimiz muhasara altında değildir, istediğimiz dakikada istediğimiz miktarda benzin getirebiliriz, her hangi bir tahdid vaz'ına lüzum yoktur.

ISTER INAN, İSTER İNANMAI

Hergün bir fıkrâ

Sarhoş olmamak için

Harb başladıktan sonra, İngiliz askerleri grup grup Fransaya göndürülüyordu. Fransada, İngiliz askerlerine mahsus barlar açıldı. Bunlar aynen bar manzarası arz:nekle beraber, müdavimlerine verilen içkiler, alkollü değil, çay, süt, kahve, şerbet gibi şeylerdi.

Bir gece, üç İngiliz askeri bir kamyonet içinde bu barlardan birinin önüne gelip durmuşlardı. Üçü birden kamyonetten indiler, içeri girdiler. Bir tanesi:

— Bana meyvalı bir süt verin!

Dedi.

İkincisi:

— Bana da çikolatalı bir süt!

Dedi.

Üçüncü biraz düşündü:

— Bana, dedi, sade bir süt verin, buradan çıktıktan sonra kamyonette direksiyonu kullanacak benim!

Stalinin arkadaşı
Olan Finlandiyalı
Nazır

Gazetelerde ajans haberi olarak okudunuz: Sovyet - Finlandiya müzakerelerine istikrar eden Finlandiya heyetine, Finlandiya maliye nazırı ve sabık başvekillerden Tanner de ilâve olundu. Buna sebep, Tannerin, Stalinin yakın dostu, ve 1917 de Sovyet umumî kâtabinin Çarlık polisinin takibinden kurtulmak için Finlandiyaya kaçtığı zaman, onu saklayıp kurtaran yegâne sosyal demokrat oluşudur.

Filvaki 1917 senesinde Stalin, Tannere Finlandiyanın daima tamamiyet ve istiklâlini tanıyacağına dair bir vesika vermişti. Burada Tanner'i görüyorsunuz.

İki müttefik
Ordunun
Başkumandanları

Bütün dünya derin bir intizar içinde bulunmaktadır. Herkes garb cephesinde, karşılıklı istihkâmlarında yan gelen iki muhasım tarafın neden harbetmediğini, ikisinden birinin nasıl olup ta hücumu geçmediğini merak eylemekte, Fransız ve İngiliz orduları başkumandanlarının ne gibi plânlar kurmakta bulunduğunu sormaktadır. Burada İngiliz orduları başkumandanı Lord Gort ile, müttefik orduların başkumandanı General Gamelini görüyorsunuz.

Doymak bilmiyen kadın

Amerikada Kansas City hastanelerinden birinde Dorothee Marmor adında genç ve çok kibar bir kadın tedavi görmektedir. Bu kadının hastalığı şayanı dikkattir. Bir türlü doymak bilmemektedir. Her on dakikada bir karını acıkmaktadır. Her defa tamüsihha bir adamın yiyebileceği yemeği yemekte. Hazm gayetle normal bir surette işlemektedir. Doktorlar bunun sebebini tesbit eyleyememişlerdir.

Dikkate değer bir nokta daha vardır ki o da Madam Dorothee Marmor'un çok zayıf bir kadın bulunmasıdır.

Sikleti ancak 50 kilodur. Boyu 1.50 metredir. Çok az su içmektedir.

Sözün Kıyası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün KonamadıÇeklerle Almanlar
arasında Pragda
Çarpışmalar oldu

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

Alman makamları tarafından alman tedbirlere rağmen, Çekler, Cumhuriyetin yıldönümünü kutulamak üzere Prag Cumhuriyet meydanında bir tezahürat tertib etmek istemişlerdir.

Tezahüratı meneden Alman polisi ile Çekler arasında çarpışmalar olmuş ve neticede birçok tevkifat yapılmıştır.

Bu esnada hasıl olan panikten istifade eden bazı komünistler, «Yaşasın Stalin» diye bağırışlardır. Fakat halk derhal «Yaşasın Cumhuriyet» sesleriyle mukabelede bulunmuştur.

Çekler, herşeyi göze alarak, şehrin bir çok yerlerinde Çekoslovak bayrağını çekmişlerdir.

Eski Çek sefirinin hitabesi

Londra 28 (Royter) — Çekoslovak - yanın eski Londra elçisi Jan Mazarik bu aşam Çek milletine hitaben radyoda söylediği bir nutukta vatandaşlarına müd dehid bulunmalarını, istikbale emniyetle bakmalarını, ümidlerini kesmelerini tavsiye etmiştir.

Avusturyada tevkifler

Londra 28 (A.A.) — Budapeşte'den haber verildiğine göre, Hitlerle mücadele etmek üzere, Prens Stahremberg'in idaresi altında Avusturyalı gönüllülerden mürekkep bir teşekkül vücuda getirildiğine dair dolaşan rivayetlerden dolayı Gestapo tarafından, Avusturyada, eski Heimwehr mensubları toplu bir halde tevkif edilmektedirler.

Belediye memurları tekaüd kanunu
projesi hazırlandı

Belediye memurları tekaüd kanunu projesi Dahiliye Vekâleti tarafından hazırlanmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu devredeki toplantısına sevkedilecektir.

Galata yolcu salonu yakında açılacak

Galata rıhtımında inşa edilmekte olan yolcu salonu pek yakında merasimle açılacaktır.

Salonda deniz müesseselerinde çalışan memurlar için bir lokanta kurulmasına karar verilmiş, bu hususta icab eden hazırlıklar yapılmaya başlanmıştır.

Lokantada deniz müesseselerinde çalışan memurlara ucuz yemek vermek inkanî temin edilecektir. Lokanta en modern tesisatı havi olacak, tabldot 25 kurusu geçmiyecektir.

Lokanta, salon açılır açılmaz derhal faaliyete geçecektir.

TAKVİM

BİRİNCİTEŞRİN

İslâmî senesi 1355	29	Arabi senesi 1388
Birinciteşrin 18	Resmî senesi 1939	Hızır 177

PAZAR

GÜNEŞ		Ramazan				İMSAK	
S.	D.	16				S.	D.
6	26					4	47
1	13					11	85
		Oğle	İkinci	Akşam	Yatsı		
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	11 58	14 50	17 11	18 42			
E.	6 43	88 12	—	1 82			

Yarına aid evkat cetveli

GÜNEŞ		Ramazan				İMSAK	
S.	D.	17				S.	D.
6	26					4	8
1	15					11	88
		ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	YATSI		
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	11 58	14 49	17 09	18 41			
E.	6 47	9 89	12 —	1 82			

TELGRAF HABERLERİ

Amerika müttefiklere silâh satmaya başlıyor

İngiliz gazeteleri Âyan meclisinin kararını hararetle karşıladılar, önümüzdeki hafta 300 harb tayyaresi Amerikadan hareket edecek

Londra 28 (A.A.) — Âyan meclisinin kararı bu sabahki gazeteler tarafından hararetle selâmlanmaktadır. Gazeteler haberi muazzam başlıklarla neşrediyorlar.

Daily Express diyor ki: Amerika müttefiklere silâh satacak. Ruzvelt'in bu zaferi, önümüzdeki hafta 300 harb tayyaresinin Amerikadan hareket edeceği demektir.

Aynı gazetenin Newyork muhabiri de şunu yazmaktadır: Âyan meclisi bu kararı beklenmedik bir süratle ve ezici bir ekseriyetle vermiştir. Bu, Ruzvelt için deşetli bir zafer ve Almanya için de ağır bir mağlûbiyettir. Ambargonun kaldırılması önümüzdeki hafta mebusan meclisinde kabul edilmesi bekleniyor. Bunun üzerine de Amerikan fabrikalarını kendilerine müttefikler tarafından sipariş edilen 600 tayyare ile 1000 denizaltı takibi gemisini yapabileceklerdir.

Fransada memnuniyet

Paris 28 — Matbuat, Amerika Âyan meclisi tarafından ambargonun kaldırılması hakkında verilen kararla meşgul olmaktadır.

Petit Parisien diyor ki:

Hataydan 5 meb'us seçileceği anlaşıldı

Antakya 28 (A.A.) — Antakya, İskenderun, Kırkhan, Reyhaniye ve Yayladağ kazaları intihabi meb'usan heyeti teftişyelerinden gelen mazbatalar vilâyet idare heyeti ve heyeti teftişye tarafından teftiş edilmiş ve altıncı devre meb'us seçimine iştirak eden Dörtüyl ve Hassa kazaları hariç olarak Hatay vilâyeti nüfusunun 210,361 olduğu neticelâyeti varılmıştır. İdare ve teftiş heyetleri bu netice karşısında bu devre için Hatay vilâyetinden beş meb'us seçileceğini ilân etmişlerdir.

İkinci müntehib seçimi

Ankara 28 (A.A.) — İkinci müntehib seçimi Hatayın her tarafında bu akşam sona ermiştir. Rey hakkı olan halkın yüzde seksen ve bazı muntakalarda yüzde doksan bu intihabata iştirak etmiş ve Cumhuriyet Halk Partisi namzedleri ittifakla seçilmiştir. Seçim bilhassa köylerde hakiki bir bayram yaratmıştır.

İngiliz meb'uslarından mürekkep bir heyet dün Fransaya gitti

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

İkte garb cephesini ziyaret edeceklerdir.

İngiliz heyetinin reisi beyanatta bulunarak, iki millet arasındaki tesanüd ve sük münasebatı tebarüz ettirdikten sonra, demiştir ki:

— Fransa ve İngiltere bir cephe teşkil ederler. Bu cephenin bir kısmı Majno, diğer kısmı da İngiliz donanması teşkiye olunur. Harbi kazanacak olan işte bu muazzam kuvvettir.

Son vaziyet

Londra 28 (Hususi) — Vaşingtondan alınan bir habere göre, Alman hariciye nezareti, «Doyçland» kruvazörü tarafından yakalanarak Murmansk limanına götürülmüş olan Amerikan «City of Flint» gemisinin el'ân Murmansk'ta bulunduğu Vaşington hükûmetine resmen bildiştir.

Fakat, bu haberin doğru olmadığı anlaşılmaktadır. Çünkü, Norveç membaraları «City of Flint» in bir Alman harb gemisinin refakatinde bugün şimali Norveç sahilllerinden geçtiğini bildirmişlerdir.

Alman resmî makamları tarafından hakikatın bu suretle ketmedilmesi, Vaşington mahfellerinde derin bir infial uyandırmıştır.

Japonya, İngiltere ve Amerika ile anlaşmak istiyor

Tokyo 28 (A.A.) — Domei ajansı tebliğ ediyor:

Dünkü kabine toplantısında, hariciye nazırı Amiral Nomura, Büyük Britanya ve Birleşik Amerika ile olan münasebatın düzeltilmesine dair mühim tekliflerde bulunmuştur. Gazetelere göre hükûmet «açık kapı» ve «herkes için müsavi şans» prensiplerine müstenid ve yeni nizamın kurulmasını haleldar etmeyecek mahiyeteki taleplerini kabule âmadedir.

Romanyadaki Alman ekalliyetleri arasında ihtilâf çıktı

Bükreş 28 (A.A.) — «Royter ajansı bildiriyor»:

Romanyanın Nazi olan ve olmayan Alman şefleri arasındaki ihtilâflar artmaktadır. Bir toplantıda, gürültülü ve had-den aşırı sahneler bile olmuştur. Birçok şefler istifa etmişlerdir. Meselâ, Romanya millî çete partisi yüksek konseyinde Alman ekalliyeti mümessili olan von Heitrich vazifesinden çekilmiştir.

Bidayette, Hitlerin şahsî mümessili olup Alman sefareti ticaret ataşesi bulunan Nazi Konradi tarafından idare edilen müfritlerle Heitrichin emri altındaki mutediller arasında münaferet başlamıştır. Heitrich, halî hazırdaki vaziyette ne Romanyadaki Alman ekalliyetinin vaziyetini, ne de Almanya ile Romanya arasındaki münasebetleri değiştirmek taraftarı idi.

Berlinden Konradiye gönderilip, Romanya Almanlarını Almanyaya hicret ettirmek imkânlarının nelerden ibaret olduğunu soran bir mektub, bu atışı kö-rüklemiştir. Naziler, resmen emir aldıkları takdirde, muhaceret komiteleri teşkil edeceklerini Berline bildirmişlerdir.

Almanya mağlûb olursa parçalanacakmış

Newyork 28 (Hususi) — Gegen Pazar günü buraya muvasalat eden eski İngiliz bahriye nazırı Duff Kupper, matbuat mümessillerini kabul ederek beyanatta bulunmuştur.

Harbde, Almanyanın mağlûbiyetinden ve binnetice parçalanacağından bahseden Duff Kupper, ezcümle demiştir ki:

— Daha şimdiden Londrada buna dair bir proje hazırlanmıştır. Bu projeye göre cenubi Almanya ve Avusturya birleştirilerek, bir «Tuna devleti» vü-cuda getirilecektir. Bu yeni devletin başına Prens Otto dö Habsburg'un Kral olarak getirilmesi çok muhtemeldir.

Almanyanın diğer aksamina gelince, bazı vilâyetler Lehistan verildikten sonra, başta Prusya olmak üzere bunların hepsi tevhid edilerek bir şimali Almanya devleti kurulacaktır.

Duff Kupper bir suale cevaben, Hitlerin sulh tekliflerini gülünç bulduğunu söylemiştir.

Devlet resim ve heykel sergisinde mükâfat kazanan ressamlarımız

Ankara 28 (A.A.) — Maarif Vekilliği tarafından her sene cümhuriyet bayramında açılması takarrür eden devlet resim ve heykel sergisinin birincisine aid hazırlıklar ikmal edilmiş ve bu ayın 31 inci Salı günü saat on beşte Sergievinde açılacak olan devlet resim ve heykel sergisinin mükâfatları, bugün saat onda Sergievinde toplanan jüri tarafından gizli rey ile tesbit edilmiştir.

Bu mükâfatlardan 500 liralık birinci mükâfatı ressam Zeki Kocamehinin «Atatürkün cenaze töreni» adlı tablosu, 300 liralık ikinci mükâfatı ressam Turgud Zaimin «Erciyes adlı tablosu ve 200 liralık üçüncü mükâfatı ise müsavi reylerle ressam Arif Kaptanın «Küçük Peyzaj» 1 ile ressam Bedri Rahmi Eyüboğlunun 5 numaralı figürü kazanmıştır. Üçüncü mükâfat, müsavi rey alan ressamlar arasında taksim edilmiştir.

İngiliz - Sovyet konuşmaları

Londra 28 — İngiliz ticaret nazırı Stanley ile Sovyet büyük elçisi Maiski arasında yapılan konuşmaları mevzu bahis eden Daily Mail diyor ki:

Bu konuşmaların siyasî bir mahiyeti yoktur. Maamafih iki memleket arasında münasebatın tavazuhuna hizmet edeceği gibi daha geniş bir ticaret anlaşmasının akdi ile de alakadar bulunmaktadır.

Mo'otof siyasî bir nutuk söyleyecek

Londra 28 (A.A.) — Yüksek Sovyet meclisinin gelecek toplantısı esnasında Molotofun beynelmilî vaziyet hakkında izahatta bulunacağı öğrenilmektedir.

Roma radyosunun bildirdiğine göre yüksek Sovyet meclisinin içtimaını müteakib hükûmetin ittihaz ettiği mühim bir karar ilân edilecektir.

Almanların İngiltereyi istilâ plân'ları!

Londra 28 (A.A.) — Müttefiklerin aklına birçok ihtimalleri getiren Nazi zekâsının son buluşu, İngilterenin yakında istilâ edileceğine dair verilen haberdır. Söylendiğine göre Şimal denizinde maynarlardan mürekkep iki hat vücuda getirilecek ve Alman nakliye gemileri bu hatların arasında emniyetle İngiltereye doğru gidebileceklerdir.

Bir yandan da istihkâm sınıfının hücum kıt'aları paraşütlerle İngilterenin üzerine inerek köprüleri, demiryollarını, cephanesini ve fabrikalarını vesaireyi tahrib edeceklerdir.

Diğer bir rivayete göre Hitler İngiltereyi tahrib etmek üzere 3000 bombardıman tayyaresi toplamaktadır.

Askerî münkekkidler, bunların perî masalı olduğunu söylemekte ve şunları ilâve etmektedirler.

«İngiltereye karşı yapılacak akımların müessir olabilmesi için ileri hava üsleri mevcut olması lazımdır. Avcı tayyareleri için İngiltere ile Almanya arasındaki mesafe pek uzundur. Avcı tayyarelerinin himayesinde hareket etmiyen bombardıman tayyareleri ise müdafaasız birer silâhtan başka bir şey değildir. Esasen Almanların Holândayı istilâ edecekleri bu mülâhazaya binaen ısrarla söylenmektedir.

İngiltereye gönderilen 3 bin İspanyol çocuğu iade ediyor

Londra 28 (A.A.) — Alman bir habere göre İngiltere hariciye nezareti, İspanya hükûmeti arasında hâsıl olan bir anlaşma neticesinde İspanya sivil harbi esnasında İngiltereye getirilen 3 bin İspanyol çocuğu gelecek haftalar zarfında memleketlerine iade edileceklerdir.

İskoçyada bir kömür madeninde 34 kişi öldü

Londra 28 (A.A.) — İskoçyada bir kömür madeninde vukubulan bir kazada neticesinde 34 kişi ölmüş, 20 kişi kâdar da yaralanmıştır.

Sabahtan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

Balkanlarda görünen İtalyan tahrikâtı

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Niyet ve maksadlarını umumi ve manasız formüllerle beyan eder hakikatte pusuya yatmış bir avcı gibi bekleyen İtalyanın ilk mühim diplomatik hareketi, bitaraf bir Balkan bloku teşkilî maksadla Bulgaristan nezdinde yapmış olduğu teşebbüs sayılabilir. Şimdiye kadar iddialarından hiç birinden vazgeçmek şöyle dursun, bilhassa Akdenize aid emperyalist emellerini harfiyen idame eylediğini radyo nesriyatile ilân etmekten çekinmiyen bu devlet, bunları tahakkuk ettirmek için bugünden da-ha müsaîd bir fırsat çıkıyacağını bildiği halde beklemeyi tercih ediyor. Niçin? Çünkü bunun imkânsızlığına kani-dir. Ve bu sebeble, davanın iki tarafını teşkil eden devletlere karşı tebeşüm ediyor. Vakit kazanıyor. Dünyanın içine düştüğü gâlelden bilistifade ticaretini kuvvetlendiriyor. İktisadiyatına düzen vermeğe çalışıyor ve mütemadiyen siyasî entrika çeviriyor. Bunun en son misali, Bulgaristan nezdinde yapılan teşebbüstür. Bu hareketin açık manası Türkiye ile İngiltere ve Fransa arasında ya-pılan anlaşmayı baltalayıp hükümsüz bırakmaktır.

Bugünkü muahedenin akdedilmesine imkân veren şartlar mevzu bahis olurken bu devletler arasında tesbit edilen deklarasyon ilân edildiği zaman, o vakit de İtalya vaziyet almış, hattâ bilmünasebe şiddetli hücumlar yapmış. Muahedenin imzasındanberi de intizarkâr bir sükût muhafaza etmeyi müraacah görmüş-tü. Çünkü, vhelî ulûda, mahiyeti tamamen tedafül olan bu muahede karşı bir şey söylenemezdi. Bu muahede ile Yakınşark ve Balkanların sulhü emniyet altına alınmış bulunuyordu. İtalya da sulh uğruna harbe girmekten vazgeçmiş olduğunu söylüyordu. Şu halde: Gayelerde birlik vardı: Bunu tahakkuk ettiren diplomatik bir vesikaya nasıl ve ne-resinden itiraz edilebilirdi.

Fakat bu hal uzun zaman devam etmedi. Bu sütunlarda mahiyetini teşrih etmiş olduğumuz Giornale d'Italiamın mahud yazı ile taarruzun müdafaası ettiği yanlış esas yeni bir şey öğretmiş olmu-rdu. Giornale d'Italya göre, Türkiye, yaptığı muahede ile şarkî Akdenizde kuvvet müvazenesini bozduğunu, Balkanlar menfaatlerine aykırı hareket ettiğini iddia ediyor, Balkan birliğinden çıkarılması lüzumunu ileri sürüyordu.

Mahud deklarasyon yapıldığı zaman Almanyanın da müdafaası etmiş olduğu tez bu idi. Demek ki, bitaraflık iddialarına rağmen İtalyanın siyasî maksadı Almanyanınkini ayndır ve harbden dışarı kalmakla takib ettiği maksad siyasî tahrikât yapmak ve Balkanlarda Alman siyasetinin yerini tutmaktır. Bittabi onunla hemfikir ve hemmaksad olarak.

Şimdi İtalyanın Bulgaristan nezdinde yaptığı bildirilen teşebbüs, Balkan birliği fikrini eski seklile ortadan kaldır-mak ve onun yerine Türkiye ve belki Yunanistan hariç olmak üzere kendi nüfuzu altında yeni bir blok ikame etmek.

Böyle bir teşebbüsün muvaffak olamayacağını, olmasının lüzum geldiğini söyleme lüzum yoktur. Balkanlar, ancak kendi kuvvetlerine dayandıkları ve e-nebi siyasetine âlet olmadıkları takdirdedir ki sükûna kavuşabilmişlerdir. Onlar için reha ve selâmet ne şurada, ne buradadır. Kendi aralarındadır.

Selim Ragıp Emeç

Kemalist Türkiye

Hergün makale yazan bir gazeteci için Cümhuriyet bayramına aid yazı bir çırpıda çıkacak mevzu olabilir. İnkılâb içinde yetişen bir muharrir hafızasını zorlamadan bir küçük tarih çıkarabilir. On altı yılın hâdiseleri o kadar kuvvetlidir ki bunların her biri başı başına bir makale değü muazzam eser teşkil eder. Ve işte fıkrâ muharririnin saptığı güçlük buradadır. Bu on altı yılın hareketli tarihini yirmi otuz satıra sığdırmak imkânsızdır.

İnkılâp hareketlerinin içinde yaşadım. İnkılâba aid birkaç etüd yazdığım ve ve Atatürkün nutku üzerinde uzun tetkikler yaptığım halde bu on altı yıllık tarihi hülâsa etmek imkânını bulamadım. Her tecrübe eserini azameti önünde yavan ve kısır kaldı.

Dün gene bu mevzuâ karşısınca aynı aczi hissettim. Hatıra üstadım Ahmed Rasim merhumun bir hikâyesi geldi. Bir gün matbaada Meşrutiyet devrinin On Temmuz bayramına aid yazılardan bahsederken dedi ki:

« Eski devirde bayram yazıları için hiç zahmet çekmezdim. Yazı masamın gözlerinde otuz yıl evvel yazılmış cütlüsiyeler vardı. Bunları her bayram çıkarır, birkaç kelimesinin yerlerini değiştirir, mürettehaneye verirdim.

— Nasıl olur. Demek ister gibi yüzüne baktığımu görünce ilâve etti:

— Tabii değil mi ya. ortada değişen bir şey yoktu. Otuz yıllık saltanat devri memlekette bir yenilik yapmamıştır ki yeni bir şey yazayım!

Basit bir mukayese yapmak demağojî sayılmazsa bugünkü muharrir için vaziyetin tamamen aksi olduğunu söylemek lâzımdır. Bense mevzuun başdöndürücü hareketleri arasında bir noktayı kesin tesbit edememek aczi ile bir şey yazamıyorum.

Muassır inkılâpların değil tarih dönümlerinin çok üstünde bir cihan hâdisesini bir fıkrâ köşesine sığdırma imkân mı var?

Buahan Cahid

ŞEHİR HABERLERİ

Adliyede

Bir cerh suçlusunun muhakemesi neticelendi

Unkapanında Aliş isminde bir kıptiyi bıçakla ağır surette yaralayarak, öldürmeğe teşebbüs eden Hasanın muhakemesine 1 inci ağırceza mahkemesinde, dün devam edilmiştir. Hâdisesöyle olmuştur:

Suçlu Hasan ile arkadaşları Mustafa, Ramazan ve Kaval Hasan bir akşam Unkapanında bir evde toplanarak, rakı içmeğe başlamışlardır. Fakat, kafalar dumanlanınca, Kaval Hasan ile Ramazan arasında eski bir alacak meselesinden kavga çıkmış, eğlencenin tadı kaçmıştır. Diğer Hasan kavgaya müdahale ederek, kavgacıları ayırmış ve Ramazanı da evden dışarı çıkarmıştır. Ramazan, buna büsbütün sinirlenerek, sokakta bağırıp çağırmağa başlamış, eve girmiş bulunan Hasan yeniden hiddetle dışarı çıkmış, kapıda bütün bu olup bitenlerle bir alakası olmayan, fakat merak saikasıyla vakayı seyreden Alişle karşılaşmıştır.

Hiddeti son hadde varan Hasan, Aliş:

«Burada ne duruyor, ne istiyorsun, diyerek, birdenbire bıçağını çekmiştir. Hiçbir sebep olmadığı halde, bıçağı süratle karnına saplayarak, Aliş kanlar içerisinde yere sermiştir. İnce bargağı delinen ve karnı hurdahaş olan Aliş, bir buçuk ay süren bir tedavi ile, güçlükle ölümden kurtulabilmiştir.

Suçlu Hasan, mahkemede vak'ayı tevîl etmiştir.

Dünkü celsede mütaleasını serdeden Müddeiumumi Übeyd, maznunun müdafaaasını eldeki delillere nazaran varid bulmamış, Hasanın katle tam teşebbüsten, ceza kanununun 448 inci maddesine tecziyesini istemiştir.

Dava, karara kalmıştır.

Bir kadına lâf atan adam müşahede altına alındı

Osman oğlu Hüsamettin isminde biri, dün Galata rıhtımında bir kadına lâf atmış ve vak'aya müdahale eden zabıta memurunu da tahkir etmiştir.

Aklı vaziyetinden şüphe edilen Hüsamettin, adliyeye sevkedilerek, adliye tabibine muayene ettirilmiş ve Tıbbi Adliye müşahede altına alınmasına lüzum görülmüştür.

Zabıt kâtibi alınıyor

İstanbul Cumhuriyet Müddetumumiliğinden: İstanbul mühakim ve devralı adliyesinde açık bulunan 1000 er kuruş maaşlı zabıt kâtibliklerine lâkal orta mektebden mezun ve süratli daktilo bilenler arasında bil-müşabaka münasibleri alınacağından taliblerin bir dilekçe ile adliye encümeni reisliğine müracaatları.

CÜMHURİYETİMİZİN 16 ncı YILDÖNÜMÜ BAYRAMINI

LÂLE

SİNEMASI

2 Büyük Filmle birden tes'it ediyor.

1 — Saatlerce Kahkaha... Günlüce neşe... Aylarca saat bulmak istiyorsanız. Komiklerin şahı...

JOE. E. BRAUN'ın

TÜRKÇE

POLO ŞAMPİYONU

filmine koşunuz... Günlünüz...

Günlünüz... Günlünüz...

2 — Amerikayı yerinden sarsan haydutlar Akinleri, Amerikayı seferber eden zulüm tufanları

ÖLÜM HARBI

ni hazırladı

HUMPHREY BOGGARD

GEORGES BRENT

3 — METRO JURNAL'da MAJİNO HATTI ve HARP HABERLERİ

Bugün saat 11 ve 1 de ucuz matinelere

İzmirde LÂLE

Sinemasında

Bugün Türkçe

POLO ŞAMPİYONU

İthalât emtiası fiatları düşüyor

Harb vaziyeti dolayısıyla muhtelif memleketterden gelen ithal emtiasının birdenbire durması ellerinde stok bulunanlardan bir kısmını bunları gizlemeğe ve yüksek fiatlarla satmağa sevk etmiş ve bu yüzden hariçten ithal edilen emtia fiatlarında yükselmeler kaydedilmiştir.

Son haftalar zarfında hariçten mühim ithalât emtiası partileri gelmesi ve verilen siparişlerin birçoğunun yola çıkmış bulunması ellerinde stok bulunan tüccarları maBarını normale yakın fiatlarla satışa çıkarmağa sevk etmiştir. Bu arada, ihtikâr komisyonunun faaliyeti de vaziyete müessir olmuştur.

Gene siyasi vaziyetin tesirile ihracatın azalması da ithal emtiasının aksine olarak ihraç emtiasının fiatlarında mühim düşüklüklere sebep olmuş ve bu düşüklük müstahsil zarar edecek bir şekil almıştır. Fakat sun'î tereffülere olduğu gibi sun'î tenezzüllere karşı da hassas davranan resmi makamatın müstahsil zararını önleyecek tedbirler alınması ve ihracatın da tedricen artması fiatları yükseltmeğe başlamıştır. Son hafta zarfında mühim bütün ve tiftik satışları yapıldığı gibi, muhtelif ihraç emtiası satışları için yapılan temaslarda müsbet neticeye varmıştır.

Bir kamyon kazasında 4 kişi yaralandı

Dün Karaköyde dört kişinin yaralanması neticelenen bir kamyon kazası olmuştur.

Şoför Mehmedin idaresindeki 3443 sayılı kamyon Karaköy meydanından rıhtım caddesine sparken önüne Ayşe adında çocuklu bir kadın çıkmıştır.

Bu anı karşılaşma esnasında şoför her ikisini çignememek için manevra yapmak istemiş de muvaffak olamamış, her ikisine de çarptıktan sonra bu sefer de yanlış manevra yüzünden Ziraat Bankasının duvarına toslamış ve yeniden iki kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Ayşe ve çocuğu hastaneye kaldırılmış, diğer yaralılar tedavi altına alınmışlardır.

Şoför yakalanmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Müteferrik:

Milli piyango bilelerinden satılmayanlar hakkında bir karar

Maliye Vekâleti, milli piyango bilelerinden satılmayanların tâbi tutulacakları muamele hakkında alâkadarlara bir emir göndermiştir. Bu emre göre, satılmayan bileler keşideden bir gün evvel saat 14 e kadar bayiler tarafından Ziraat Bankasına verilmiş olacaktır. Bankalar bu bileleri aynı günde iptal edecekler ve gene aynı gün bir listeye rapten saat 17 ye kadar mahallî posta gişelerine teslim ederek Milli Piyango İdaresine göndereceklerdir.

Jilet buhranı yok

Bazı gazeteler, iki aydanberi Avrupa malı traş bıçakları gelmediğinden yerli malı bıçakların hem fiatları arttırılmış hem de kalitesi bozulmuş olduğundan âmillerinin cezalandırılacağını yazdılar.

Halbuki son günlerde Avrupa malı traş bıçakları ve bilhassa Poker traş bıçakları dün büyük bir parti geldiğini ve zam yapılmaksızın eski fiatlarla satılacağı ve bu suretle buhranın önüne geçileceği anlaşılmaktadır.

İş Bankasında mesai

Türkiye İş Bankası A. Ş. den: Müessesemiz İstanbul, Beyoğlu, Galata, Beyazıt, Kadıköy, Üsküdar şube ve ajansları gişelerinin 1 Teşrinisani 1939 tarihinden itibaren sabah 9,30 dan akşam 16 ya kadar ve müstemirren açık olacağını muhterem müşterilerine bildirir.

Cumartesi günleri için gişe saatlerimiz 9,30-11,30 olacaktır.

Osmanlı Bankası ve mesai saatleri

Osmanlı Bankası Galata idare merkezile Yenicaami, Beyoğlu şubeleri veznelerle Kiralık kasa daireleri, 1 Sontegrin 939, Çarşamba gününden itibaren diğer bir işara kadar aşağıda yazılı saatlerde açık bulunacaklardır.

Vezne saatleri

Saat 9,30 dan saat 15 e kadar adi günler. Saat 9,30 dan saat 11,30 a kadar Cumartesi günleri.

Kiralık kasa dairesi saatleri

Saat 9 dan saat 16,30 a kadar adi günler. Saat 9 dan saat 12,45 e kadar Cumartesi günleri.

Pasif korunma kadroları hazırlandı

Yangın tehlikesine daha çok maruz olan mintakalara 41 itfaiye ekibi ayrıldı

Pasif korunma teşkilâtı encümeninin teknik işler komitesi, emniyet müdürü Muzaffer Akalın başkanlığı altında toplanmıştır.

Bu toplantıda muhtelif teşekküllerden gönderilen kadro, cetvel ve şemalara göre; yapılacak işler hakkında bazı kararlar verilmiştir.

Bu cümleden olmak üzere sıhhi yardım merkezlerle, sıhhat ekipleri kaza ve nahiyeye polis âmirlerinin emrinde bulunacak ve sıhhat müdürlüğünce hazırlanmış olan meslekî esaslar dairesinde istihdam olunacaklardır. Beher kaza nüfusunun birinde ikisi sıhhat işlerine tahsis olunmuştur.

Gaz temizleme ekipleri, kaza ve nahiyeye taksimatına göre ve zehirli gazlar mütehassısı doktor Hüsnü Vuralın tanzimi ettiği mesai programı mucibince hareket edeceklerdir.

İçtimai muavenet hizmetleri, pasif korunma teşekküllerinden tamamen ayrılmıştır. Bu hizmetleri Kızılay ve emsali gibi hayır müesseseleri ifa edeceklerdir. Bu meyanda veteriner işleri de teşkilâtlandırılmıştır.

Veteriner müdürlüğü tarafından bu hususta tesbit edilen bir cetvele nazaran

Emniyet müdürü Muazzez Akalın

76 veteriner postası ihdas edilmiştir. Bu miktar mütehassıs ve yardımcı şahısların adedine göre icabı halinde arttırılacak ve ya eksiltilecektir.

İtfaiye ekiplerinin kaza ve nahiyeye esaslarına uygun bir şekilde faaliyetleri a-yarlanmıştır. Ancak bunlardan yangın tehlikesine daha çok maruz bulunan min-

takalara 41 itfaiye ekibi ayrılmıştır. Bu ekiplere itfaiye hizmetlerine tefrik edilen 3200 kişiden lüzumu kadar verilerek bütün itfaiye hizmetlerinin ifa edilmesi ve ayrıca yardımcı kuvvetler bulundurulması da göz önünde tutulmuştur.

Bu arada elektrik ve tramvay idaresi de işinin hususiyetine göre bir şema hazırlamıştır. Komisyon bu şemayı tetkik ederek muvafık bulmuştur.

Kanalizasyon işleri, ihtiyaç halinde emniyet müdürlüğü, kaza emniyet âmirlikleri ve nahiyeye komiserlikleri elinde bulunacaktır. Bu makamlar eşhastan lüzumu kadar istifade edebileceklerdir.

Bunlar bütün teknik onarma işlerinde, emniyet müdürlüğü, âmirleri ve nahiyeye komiserlikleri emrinde hazır birer kuvvet halinde bulundurulacaktır.

Teknik onarmının her hangi bir branşında hâsıl olacak ihtiyaçları o branşların alâkalı memurları müracaat halinde karşılamağa mecbur tutulmuşlardır.

Bilhassa teknik onarma işlerinin istisam ettirdiği mütehassıs ustalarından mürekkep kadrolar, her branşın mensub olduğu daire veya müesseseye mal edilerek bunlar tarafından kadrolanmış bulunacaklardır.

Bu sene mezun olan 1669 eğitimci 52 vilâyette vazife alacak

Maarif Vekâleti köy eğitimci kursları etrafında yeni bazı kararlar almıştır. Bu kararlara nazaran eğitimci köy kanununa göre nüfusları muallim gönderilmemesine müsaide olan köylerde istihdam olunacaklardır. Eğitimci tercihleri kendi köylerine, köyünde muallim veya eğitimci bulunanlar kendi köylerine en yakın köylerde verileceklerdir.

Eğitimci köylerde, talebe sayısı 50 yi geçmemek üzere 9-13 yaşlarındaki çocuklar mekteplere alınacaktır. Bu çocuklar üç yıl tahsil görecekler ve bu üç yıl içinde yeniden hiç bir talebe alınmayacaktır. Üç yılın sonunda yeniden bu yaşta çocuklar mektebe alınacaktır.

Bu yıl yurdun muhtelif yerlerinde bulunan eğitimci kurslarından 1669 eğitimci mezun olmuştur. Yeni eğitimci 52 vilâyette vazife alacaklar ve 1 Birincikâ-nunda çalışmağa başlayacaklardır. Yeni kurslar mutad olduğu vechile 1 Nisanda tedrisata başlayacaktır.

Trakyadaki tarihi tetkikler ve istanbul

Trakya umumî müfettişliği müşavirlerinden başmimar Kemal Altan, Trakyadaki tetkiklerini ikmal ettikten sonra şehrimize gelecek, burada da tetkikler yapacaktır. Mimar Kemal Altan tetkikleri etrafında şunları söylemiştir:

— Trakya umumî müfettişi General Kâzım Dirikin ehemmiyetle nazarı dik-kate aldığı Trakyadaki tarihi eserlerin meydana çıkarılması işine hız verilecektir.

Trakya eserlerinden mürekkep olmak üzere Edirne'de bir müze vücade getirilmek istenmektedir. Trakyada henüz meydana çıkarılmamış höyük ve tarihi eserler mevcuttur. Bu eserler pek yakın zamanda meydana çıkarılacaktır.

Türk Tarih Kurumu, Bizanslılardan evvel İstanbul'da yaşamış ve Trakyaya geçmiş insanların Türklük olduğunu meydana çıkarmak için birkaç senedenberi tetkikat yaptırmakta idi. Höyüklerin açılmasıyla elde edilen malumat henüz tatmin edici değildir. Keza evvelki sene Topkapı sarayının bahçesinde lüzumsuz yere yapılan hafriyattan da iyi bir netice alınmamıştır. Bu husustaki araştırmalar derinleştirilecektir.

Boğaziçine rağbetin devamı için tedbirler alınacak

Geçen yazı Boğazda geçirenlerin önümüzdeki mevsimde başka sayfiyeleri tercih etmelerinden korkuluyor

Güzel Boğaziçinde bir görünüş

Bu sene Boğaziçine gösterilen rağbet diğer senelerden fazla olmuştur. Şirketihayriyenin yolcu fazlalığını nazarı itibara alarak yeni vapur seferleri ve vapurlar tahsis etmesi lâzım gelirken bu yapılmamış, vapurlar yaz günlerinde istabından fazla yolcu taşımışlardır. Bu nokta, belediyenin dikkat nazarını çekmiş, Şirketihayriye ikaz edilmiştir.

Diğer taraftan halkın rağbetini gören Boğaziçindeki yalı sahipleri, kira fiatlarını alabildiğince yükseltmişlerdir. Bu yüzden önümüzdeki sayfiye mevsiminde geçen yazı Boğazda geçirenlerden birçoğunun Boğazı terketmeleri ihtimal dahilinde görülmektedir.

Toplantılar:

Beyoğlu Halkevinde stenoğrafi dersleri

Beyoğlu Halkeviden:

Türkçe stenoğrafi dersleri 3.11.1939 tarihinde başlayacaktır. Arzu edenlerin Evimize müracaat eylemelerini rica ederiz.

Şehir haberlerimizin devamı 11 inci sayfada

Askerlik işleri:

Yüksek ehliyetnamelilerin toplanma günü

Eminönü askerlik şubesinde: Yüksek ehliyetnamelilerin şubede toplanma günü 31/1. Teş. 939 Salı günüdür. Mektebe kayıd kabul muamelesi 1/2. Teş./939 Çarşamba günüdür.

Bu tarihte şubeye müracaat edecek yüksek ehliyetli kısa hizmetliler nüfus cüzdanı, ehliyetname; ve okul diploması veyahud (vesikalarile) şubeye gelmeleri, bu tarihten sonra gelenlerin müracaatları kabul edilmeyeceği gibi haklarında da kanunî muamele tatbik edilecektir.

Cerrahın bıçağı altında!

Ameliyat geçiren bir insanın neler hissettiğini en güzel şekilde anlatmaya bir doktor muvaffak oldu

Yazan: Doktor Sandov Puçer

Çeviren: İbrahim Koyi

Cerrah, asistanlarıyla birlikte odaya girdi. Beyaz elbiseli hayaller yatağının etrafında çevrelendiler. Doktor son bir kere daha beni muayeneden geçirirken, bazıları gözlerini benden ayırmadı, bir takım da bikkın bir tavır aldı. Apandisitini yeri pek hassaslaşmıştı. Küçük bir tazyik ile müthiş surette yanıyordu. Muayene pek kısa sürdü. Cerrah maiyeti ile birlikte odadan dışarıya çıkarken:

— Korkulacak bir şey yok!.. dedi.

Kapı bir kere daha açıldı ve bana enjeksiyon yapmak üzere asistanın biri içeriye girdi. Kendimde ekseriya hastalar tarafından teyid edilen garib bir aksülâmel duydum. Bu, ameliyat masasına yatmanın yarattığı değil de bitip tükenmek bilmiyen hazırlıkların insanı dedirgin ettiren aksülâmeli idi.

Hafif bir çimdikleme gibi bir şey.. cildim gerildi ve enjeksiyonun yeri kırılmıyordu. İki hastabakıcı kadın kollarımla ayaklarımdan uzunlamasına tutarak, bu arada içeriye getirilmiş olan bir sedyeye yattırıldı, üzerimi ihtimamla örttüler ve tekerlekli sedyeyi sarsmadan sürdüler. Ameliyat salonunun ara odası olan tebhirhanede mola verdik. Tebhirhanenin fısıldaya fısıldaya işliyordu. Bir köşede de bir yığın ıslak çamaşır yığılmıştı. Alet edevat dolabında esrarengiz kesme, budama aletleri parlıyordu. Bu işe bakan hastabakıcı kız, tebhirhanesinden, dezenfekte edilmiş yeni bir takım alet çıkardı ve bir tepsiye sıraladı. Kendi kendime:

— Oğlum, seni işte bunlarla didik didik doğrayacaklar!.. diye düşündüm.

Ameliyat salonundan bir takım neşeli neşeli konuşmalar, kahkahalar, şarılardan su seslerine, yerde biteviye sürtülen tırmıklı süpürgelerin çıkardığı yeknasak gıcırtilara karışarak kulaklarıma kadar geldi.

Cerrahi asistanı:

— Hastayı getiriniz!.. diye seslendi. Her tarafı beyaz çinilerle döşenmiş bir odaya nakledildim. Oda o kadar aydınlık, ve o derece kuvvetle tenvir edilmişti ki, gözlerim kamaştı. Bir ara etrafımı göremez oldum.

Kendime gelince, gözlerimi yarı açarak etrafımı araştırdım. Odada dört tane leğen vardı. Her leğenin önünde de kolları sıvalı, lüştik önlüklü, çamaşırını çitileyen bir çamaşırçı kadın gibi, birer fırça ile ellerini yıkayan birer cerrah duruyordu. Bu arada, aletlere memur edilmiş olan hastabakıcı kız, aletleri, gaz bezlerini, süngerleri hazırlıyor ve ameliyat masasının üstüne yeni bir çarşaf seriyordu. Cerrah yanıma geldi, sakın ve emniyet verici bakışlarıyla beni cesaretlendirdi:

— Korkulacak bir şey yok!.. dedi.. pek çabuk bitecek...

Doktorun bu iyi kalbliğine şükranla mukabele ettim amma, hiç te avunmadım. İnanır mısınız, kalbim hızlı hızlı atmaya başladı.

Anesteziyi verecek olan doktor - şişko, daz kafalı ve pos bıyıklı bir herif idi - bana babacan bir tavırla:

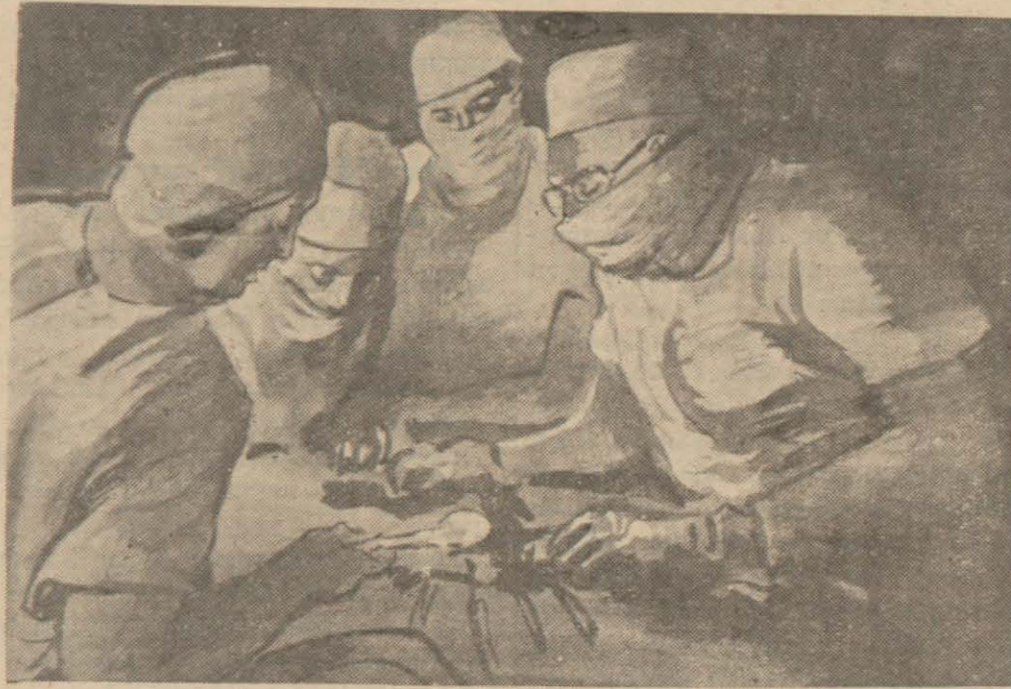
— Oğlum dedi, bayılmakta inad etmez, eteri hiç heyecanlanmadan, kıpırdanmadan koklar, içine çekersen, daha rahat ve kolayca uyuşsun..

Daz kafalı doktorun bu nasihatçığı bana kuvvet ve emniyet verdi. Cerrahi asistanı ameliyat yerini sabunladı, ve ameliyat nahiyelerini traş etti. Herifçi oğlu bu sırada bayağı bayağı hiç te hoşuma gitmiyen bir şekilde beni güldürdü. Asabım o kadar gerilmiş idi ki, ancak irademe hakim olarak kendimi tuttum ve çığığımı basmadım.

Cerrah emir verdi:

— Hastayı masaya çıkarınız!.. Epeyce yükselmiş olan nöbetim beni o kadar hassas yapmıştı ki, tam başımın üzerinden sarkan ampullerin sanki beynimi yakıp kavurduğunu sandım. Cerrahi asistanı vücudümü yıkadı, kuruladı ve tendirdiyot sürdü. Cerrah ve asistanı ellerine ameliyat eldivenlerini, yüzlerine de maskelerini geçirmişlerdi, bile..

Etrafımda maskeli, Ku-Kluks Klanlar

gibi beyazlar giyinmiş dört kişinin dikilip duruşunu seyretmek pek garib, pek müthiş geldi bana. Birkaç dakika içinde bayılmış olacaktım. Acaba tekrar ayalabileceğim, uyanacak mıydım? Bu kısa dakikalarda bütün varlığımı üşüşen, vücudümü kaphyan bu korkuyu, bu dehşeti ancak idam mahkûmları hissedebiliirdi.

Vücudümü beyaz örtülerle sardılar. Yalnız ameliyat nahiyesini açık bıraktılar. Sesler hafifledi. Ameliyatı yapacak olan cerrah emirler verdi, durdu, asistanları da kolları göğüslerine çaprazvazı kavuşmuş bir halde onu dinlediler. Burnumun üstüne dümdüz bir gaz bezile örtülü, madeni bir maske oturtular. O dakikadan itibaren de hiçbir şey göremedim.

Anestezi işine memur olan doktor, burnuma vazelin sürdü. Biraz sersemlemiştim ve kalbim şiddetle atmaya başladı. Bu sersemlik garib bir sersemlikti. Teskin edici, uyutucu bir mahiyeti vardı. Artık her şeyi aynı vazih ve tam bir kat'iyetle sezemedim, farkına varamadım. Sıra hakiki anestezi ameliyesine geldi. Yüksek sesle sayı saymamı söylediler. Vücudümde hafif bir kaçınıtı hissettim. Tatlı tatlı kaşınıyordum. Bundan yararlanın açılış istikametini istidlâl ettim. Başım döndü, kalbim daha hızla attı. Amma, ameliyatı yakından takib etmek için kendimi zorladım.

Anesteziyi veren doktor:

— Başlıyorum.. dedi. Lütfen yüksek sesle sayınız ve derin nefes alınız.. ve ilk eter dozunu kokladım ve bu eter, bana tıpkı beni deli, çılğın bir süratle dosdoğru, mahvolmaya, ölüme götüren bir nevi sürat katırı hissini verdi.

İçimden: Ah, çok acı, ızdırab, çekmemesem bar!.. diye dua ettim.

Doktor:

— Yüksek sesle sayınız!.. diye tavsiyede bulundu ve bütün bu sıralarda beynim seri, garib ve birbirine dolanmış fikir ve düşüncelerle işlerken, mihanikli bir tarzda saydım, saydım. Sakin bir halde de o teneffüsü durduran eter buharlarını içime çektim. Eşyanın şekilleri eridi, kayboldu. Pek hoşça giden o tatlı sersemlik arttı, aletlerin çıkardığı tıkrırtılar kulaklarıma yumuşak, bir musiki sesi gibi gelmeğe başladı. Birden, nefes almak güçleşti, fakat müthiş bir kuvvet sarfederek bu güçlüğü de yendim. Şimdi her şey ağır ağır etrafımda dönmeğe başladı. Ö-nüme insanı kör edecek kadar sarı ışıklar çaktı. Boğazımda bir yanma vardı. Yüz ve boyun adalelerim titriyordu. Hava ihtiyacı, iştihayı keskin bir işkence halini aldı. Bu halin çok sürmiyeceğine dair beslediğim biricik ümidimden başka hiçbir şey bana cesaret vermiyordu. İztirabıma nihayet verecek bir şey istedim, hattâ ölümü bile arzıladım.

Daha hâlâ bir takım sesler işitiyor, fakat ne söylediklerini anlamıyordum. Sanki uzak mesafelerden gelirmiş gibi tektük, kırık dökük cümleler kapıyor, amma bunlara bir mana vcremiyordum.

Kulaklarımdaki uğultu gitgide şiddetini arttırdı ve bir nevi gök gürültüsü halini aldı ve işittiğim kelimeler dağıl-

dıka dağıldı. Uzaklaştıkça uzaklaştı. Muhitimle olan bağlantım çözülmeye, gevşemeğe başladı.

Hislerimin süratle değişen tahavvüllerini hafızama perçinlemek gayretile kendim varlığımı mürakabeye koyuldum. Kalbimin atışı birden yavaşladı. Her darbesi bir zelzeleyi andırırdı. Bütün teşekküllatı, varlığımı meydana getiren her şeyin sarsıldığını, yerinden oynadığını sezer gibi oldum. Kalbimin temposu hızlaştı. Her vuruşunda, kalbimin göğüs cidarına çarptığını hissettim. Aynı zamanda, solugum da kesilmeğe başladı. Hızlı hızlı nefes alıp vermeğe başladım. Lâmi cimi yok boğulacaktım. Boğulmak üzere bulunana bir adam da aynı hissi duyuyordu. Kulaklarımdaki o müthiş gürültü, şeklini değiştirdi ve sanki kulak zarlarımda çekiç sallamaya başladılar; içime tuhaf bir korku girdi.. evvah başım tuzla buz olacak, ne yapayım.. diye düşündüm. Sarı ışıklar yavaş yavaş uzaklaşarak kayboldular ve etrafımı koyu bir karanlık kapladı.

Birden bacaklarımdan gerildiğini, adalelerimin çekildiğini hissettim. Bu, vücudümü saran meşin bağların ve anesteziyle gerilen damarlarımdan tazyikinden ileri geliyordu. Birden, beynim az buçuk duruldu. Kulaklarıma tekrar bazı kopuk cümle parçaları çalındı. Bu sesler sanki uzak diyarlardan aksetmekte idi. Koyu sis tabakasından, süngerleri veriniz. koher askılarını kullanınız, gibi emirlerin süzülmesini duydum. Ondan sonra da beynim tamamen açıldı. Zira doktorun:

— Biraz daha koklatın.. ayılıyor, dediğini işittim. Hiçbir acı duymadım. En korkunç olan şey konuşmadığımdı. Ağzım bana itaat etmiyordu. Bir ses çıkarmaya muktedir değildim. Üzerimde dibi bulunmayacak kadar bir karanlık bulutu dalgalanıyordu. Bu müthiş vaziyetten kurtulmak için bütün kuvvet ve gayretimle bir hareketle bulunmaya çalıştım. Fakat muvaffak olamadım, sanki vücudüm, çimento gibi yavaş yavaş donmakta idi. Kulaklarımdaki cehennemî gürültü devam ediyor, çekiç darbeleri indikçe iniyordu. Hareket edememek, bir ses çıkaramamak beni çıldırttı. Hüviyetimin, varlığımın benden kayarak uzaklaştığını hisseder gibi oldum. Artık ruh ve vücudüm ebediyen taş kesiliyor, kalıblıyordum sanki.. o buhranlı çılğın anlarımda şeytanın göğsüme diz çökerek, var kuvvetle boğazımı sıkıttığını sanıyordum. Böyle biçare bir şekilde ölmek için (zira bütün bu olup bitenlerden artık öleceğimde şüphem kalmamıştı) bu kadar ızdırab çekmek beni büsbütün meymus etti. Biran evvel ölsem de bu işkenceden kurtulsam diye dua ettim.

Birden beni çekip koparırcasına bir ışıktan tufanın içine atıldılar, ve müthiş, cehennemî bir süratle ileriye doğru taşındılar. Bu adeta ucsuz bucaksız bir seyahat gibi göründü bana.. fakat bu cehennemî akışta gözleri kamaştıran ışıklar birden söndü, etrafı gittikçe derinleşen bir karanlık bürüdü. Neler olup bittiğini anlamıyordum. Düşünme kabiliyetim durmuştu. Her, her şey simsiyah kesilmişti. Beynim dondu ve birden hızla boşluktan

(Devamı 11 inci sayfada)

Hâdiseler Karşısında

Köprünün ayakları

Karaköyden tramvaya binmiş - tim. Tramvay köprünün Eminönü tarafına yaklaştığı zaman omuzuma bir el dokundu:

— Ne oluyoruz?

Omuzuma elini dokunan, ne oluyoruz? diyen bizim meraklı idi:

— Hiç, iyilik!

— Neresi iyilik, baksana tramvay başaşağı oluyor.

— Korkma!

— Korkması var mı yahu tramvay denilen nesne asansör gibi tepeden aşağı inmek için yapılmış değildir.

— Hakkın var, fazla dikleşiyor.

— Nerede ise şakullü bir vaziyete gelececek.

— Hemen hemen.

— Neye böyle oluyor?

— Zannedersem köprünün istinad ettiği ayak yeniden çökmüş.

— Yeniden, dedin.

Eskiden de çökmüş müydü?

— Evet!

— Hatırlar gibi oluyorum, bir zaman tahtalar konulmuştu.

— İyi bildin, tahtadan muvakkat bir köprü kurmuşlardı. Halk bu köprü -

den geçirdi. Aylarca uğraşmışlar, esas köprünün istinad ettiği ayağı yükseltmişlerdi.

— Köprünün istinad ettiği ayak yük seldiği zaman tramvaylar böyle sakulü vaziyete girmeden inip çıkabiliyorlar mıydı?

— Bir parca mevil vardı amma, şimdiki nazarın hiç savılırdı.

— Sonra tekrar çöktü demek.

— Öyle olsa gerek.

— Köprünün ayağı çökmüş diye hiç bir gazete yazdı mı?

— Yazmadı zannedirim.

— Bir yerde bahsedildiğini duydum mu?

— Ben duymadım amma, görünen köy kılavuz istemez ki!

— Evvelden ayağı sağlam mı yapıldılar dersin?

— Zannedirim.

— Neye?

— İşte onu bilmiyorum.

— Ben hatırlar gibi oluyorum. Ayak yükseltme ameliyesi bundan on, on iki sene evvelde aid bir iştir değil mi?

— Zannedirim.

— On, on iki sene bir çökecekse işimiz var.

— Ben de öyle sanıyorum.

— Şimdi yeni baştan yapmak lâzım değil mi?

— Öyle zâhir!

— Eminönü plânı yapılrken bu da mevzuubahs oldumu acaba?

— Bilmem.

— Ya unuttularsa?

— Onu da bilmem!

— Unuttularsa, köprünün bu ayağı hep böyle mi kalacak, yani tramvaylar tepesi aşağı mı incekler?

Tramvay Sirkeciye gelmişti. Ben aşağı atlardım, ve meraklıın suallerinden kurtuldum.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Sürşajlı pullar

Posta pulları arasında, pul tabesildikten sonra üzerine sonradan sürşaj yapılmış pullara sık sık te sadüf edilir. Bir pul meraklısı bu hususta yaptığı tetkikat neticesinde dünyadaki pulların yarısından fazlasının sürşajlı olduğunu görmüştür.

A tı ay güneş, altı ay gölge

İsviçredeki Şur şehri senenin ancak altı ayda güneş görür, kiş mev siminde güneşin yüksek dağlar arkasında kalmış olan şehirden görülmesi imkânsızdır.

Yuvada oturan insanlar

Dünyada ev kadar çeşitli yapılan hiç bir şey yoktur. İlk insanlardan bu ana kadar bir çok çeşide giren ev'lar da bazı yerlerde gayet garib şekillerde yapılır.

Tiburun adası yerlilerinin evleri dünyada bulunan evlerin en garibidir. Bu evler sazdan yapılmış birer kişilik yuvadılar.

Dört ayakla yürüyemiyen köpek

Florans Larkin isminde Avustralyalı bir genç kız, küçükten aldığı bir köpeği iki ayağı üzerinde yürütme o kadar alıştırmıştı ki, bu köpek ne kadar zorlanırsa zorlanırsa, diğer köpekler gibi dört ayağı üzerinde yürüyememektedir.

GÖNÜLİSLERİ

Karımla Barışayım mı?

İzmirli bir okuyucumun sorduğu sual beni müşkül vaziyette bıraktı. Ötedenberi tatbik etmekte olduğum prensib bana:

— Barışmıyorsun, demeyi emrediyor, fakat hâdisenin bir his noktası var ki, beni tereddüde bırakıyor. Hâdisi hakikatte bir faciadır, kısıltarak size de anlatayım:

— Evlenmiştim, çok mes'uddum, ben, karım ve annem rahat, sakın, eğlenceli bir hayat yaşıyorduk. Karımla annem arasında sıkı bir muhabbet de teessüs etmişti. Hayattan memnundum, derken karımın annesi geldi, kızını teşviki başladı:

« Kocanın anesini bırak, ayrı eve çık. Eğer razı olmazlarsa haber vermeden, eşyanı topluyarak ayrıl, kocanı seni o kadar seviyor ki muhakak arkandan gelecektir.»

Ve karım cahil, mütemadî teşvikin altında nihayet mağlûb olarak böyle yaptı, 2 yaşında çocuğumu da alarak gitti, çocuk evden çıktığı üçüncü günü öldü. Çılğına döndüm, talâk davası açtım, kazandım, şimdi karım

yaptığına pişman, ricacı vaziyette dir. Avukatım ve dostlarım bu ricamı nazarı dikkate alınmaması fikrindedirler, bazıları ise barış tavsiyesindedirler. Ne dersiniz?»

— Bir şey demek müşküldür. Kadını cahil, görgüsüz, iftale kapılmış bir biçare olarak görürsünüz, ayrılıktan sonra perişan olacağımı düşünürsünüz, acıyacak olursunuz, fakat gözlerinizin önüne bir aile ihtilâfı esnasında sönüp gitmiş olan minimininin hayali geliyor.

— Bazı hatalar vardır ki, mutlaka cezasız kalmamalıdır, diye düşünürsünüz. Fakat çocuk acaba ihmale mi kurban gitti, yoksa ölümü bir tesadüfün işi midir? Belki evet, belki hayır, cevabı hiç bir zaman kat'iyetle kestirilemeyecek bir sualdir.

Sonra.. bir defa tesire kapılan zâfını ispat etmiş demektir, ikinci bir tesire kapılamaz mı, ilk ayrılığın bıraktığı soğukluk, hele çocuğun ölümünden sonra geçebilir mi?

Hayır, ben bu okuyucuma kat'i bir cevap vermemeyi tercih edeceğim.

TEYZE

«Son Posta» nın zabıta romanı: 31

KAÇAN ÖLÜ

Nakleden: Hatice Hatib

Gümüşi kürklü kadın

Doktor:

— Bunların nepsı iyi, amma, dedi, acaba bu söylediklerinizin doğru olduğundan emin misiniz?

— Başka türlü olmasına imkân var mı? Cinayetin nasıl işlenmiş olduğuna gelince, biz bunu daha bir cinayet karşısında bulunduğumuza emin olmadan öğrenmiş bulunuyoruz. Zira, doktor, siz doğrusunu isterseniz pek ehemmiyetli bir şahid değilsiniz. O kadar korkmuş idiniz ki öldürülen kadını tanıyamadınız bile. Allaha şükür fotoğrafını bulduk ta cesedi tanıyabildik. Binaaleyleh cinayete kurban giden kadını öğrenmiştik. Bu andan itibaren ortada bir cinayet bulunduğu tahakkuk etmişti. Banka kapısının söylediği ve Brunet işine aid öğrendiğimiz tafsilât tahkikatımıza esas teşkil etti. Katilin hüviyetini tespit edemediğimiz için işimiz daha bitmiş değildir. Fakat bu artık uzun sürmez. Karşımızdaki herif kendisini iyi müdafaa etmesini biliyor ve kimsenin kendisinden şüphe etmesinden çok güzel istifade ediyor. Fakat bu hal böyle devam etmeyecektir. Mösyö Burly polise müracaat etmeden evvel bana yirmi dört saat mühlet verdi. Bu mühlet az amma, o zamana kadar işi sonuna getirebileceğimi ümid ediyorum. Bunda şüphe edilecek bir şey yok. Hele cesed de cinayetin işlendiği yere avdet ettikten sonra. Bana öyle geliyor ki katil kurbanının yakınında bulunuyor ve ondan bir türlü kurtulamıyor. Yaptığımız iş müthiş bir Rugby maçı benzeri. Topu elinde tutan oyuncu onu atmağa uğraşiyor. Bizler de buna mâni olmak için elimizden geleni yapıyoruz. Buna muvaffak olabilecek miyiz? Çünkü rakibimiz de yalnız değil. Bir de gümüşi kürklü, spor elbiseli kadın var, amma, bundan bahsetmiyelim. Bu bizim aziz avukatımıza dokunuyor...

— Şimdiye kadar büyük bir dikkatle sabık haydudu dinlemiş olan Burly:

— Devam edebilirsiniz, dedi. İstediginizi söyleyebilirsiniz. Şimdi biliyorum ki biz aldığımız. Birçok noktalarda tamamlı haklı bulunabilirsiniz, Gomar, yalnız bu defa büyük bir hata işlediniz.

Sonra başına gelenlerin hepsini anlattı. Gomar onu büyük bir dikkatle dinledi. Burly hikâyesini bitirdiği zaman Gomar çok meraklı görünüyordu.

— Hay Allah belâsını versin, diye söylüyor. Bir bu eksikti. Şimdi katilin şekli cürmü olan kadını nereden bulacağız? Söyleyiniz bana, asansörün içindeki kadına iyice bakabildiniz mi?

Burly omuzlarını silkti:

— Bu pek kolay bir iş değildi. Sadece elbisesini görebildim. Bu elbise de evvelsi gün matmazel Latullière'nin üzerinde bulunan elbisenin tamamı eşi idi. Fakat muhakkak ki bu kadın Eve değildi. O olsa idi nasıl olur da birkaç dakika sonra Lyon garından taksi ile gelebilirdi.

Gomar gülerken:

— Bu, o kadar da imkânsız bir şey değil, dedi. O kaçarken şekli cürmü de onu takibi etmiş olabilir ve sonra tekrar birleşerek Belgrad sokağına gelebilirler. Bir ihtiyat tedbiri olarak ta söföre eğer bir suale maruz kalırsa ne demesi icab ettiğini söylemiş olabilirler. Bunun için bana kızmayın, üstad. Ben bu kabildir, diyor. Yoksa muhakkak hâdis bu şekilde cereyan etmiş, diye iddia etmiyorum. Taksinin numarasını aldınız mı?

Burly başı evet işaretini yaptı. Gomar numarayı yazdı ve kâğıdı Géoya verdi:

— Bu herif bul ve işin doğrusunu anlamaya çalış.

Géok gibi fırladı.

Gomar, avukata izah veriyordu:

— Géok eskiden söfördü. Söförlerin arasında birçok ta tanıdıkları vardır. O işin doğrusunu muhakkak öğrenir. O zamana kadar bu kadının bankerin ailesinden biri olmadığını farzedelim. Bu takdirde beş arabanın içinde onun yanında hiç kimseyi görmediğime göre yoluna diğer hayranlarından birini buldu. Bundan sonra bizim matmazelin seyahat elbisesi ile beresini aşırı. Eğer iş böyle cereyan etti ise kadın bu işde kabahatli olmamalıdır. Çünkü herhalde herif kadına her şeyi izah etmemiştir. Ona sadece ne yapması icab ettiğini söylemiş, bedelini peşin ödemiş olacaktır. Onu herhalde bu akşam kapı dışarı eder, belki de âdeti olduğu gibi onun da başını koparır.

Burly korku ile:

— Bu korkunç bir şey, diye bağırdı. Gomar, siz ne dersiniz? Acaba polise müracaat edilse nasıl olur? Eğer bu katil herif yeni bir cinayet daha işleyecek olursa ben viedan azabından ölürüm.

— Ben de bunu düşünüyordum. Fakat korkarım ki polis de bu işde bir şey yapamaz. Ya madamın işini bitirmiştir. Yahud da bunu lüzumsuz buluyordur. Çünkü bakikat halde bu kadın iş hakkında fazla bir şey bilmiyor. Sonra da Chameau Belgrad sokağında evin kapısı önünde nöbet bekliyor. Şimdiye kadar da gelmediğine göre yeni bir şey olmadığının anlaşılıyor. Katil herhalde evden çıkmamış olacaktır. Bu da kapının önünde sizin üzeri-

nize nasıl saldırılmış nasıl hücumu uğramış olduğunuzu izah eder. Bu herhalde o herifti. Eğer Chameau katilin arkanızdan koştuğunu görmüş olsa idi herhalde boş durmazdı. Binaaleyleh bizim efendi rahat rahat evinde oturuyor.

Géok geriye dönmüştü.

Gomar arkadaşına:

— Ne o? dedi, işini pek çabuk bitiridin. Galiba aradığımı bulamadın.

Géok azametle cevap verdi:

— Kim demiş. Pek kolay buldum. Citroen'e telefon ettim, on dakika sonra söfö ve otomobili buldum. Bana yardım edecek bir söfö arkadaş da buldum. Ve söföre tekrar işi sordum. Herif bu müsterileri Lyon garından aldığına yemin ediyor.

— O halde bizim matmazel masum, fakat...

Gomar:

— Aman, diye bağırdı. Nasıl olursa olsun, şeriki cürmü kim olursa olsun bugünkü görevimiz yeter. Simdi gidip yarmaktan başka yapacak bir şey kalmadı. Haydi bakalım, herkes yatağa. Yarın sabah tekrar bu işe bakarız.

Marraud, icini çekerek:

— Kim bilir, dedi. Varın sabah içimizden hangimiz uvanabilecektir.

Her zaman olduğu gibi bazırundan hiç kimse doktorun bu hissikablevukunu ciddiye almamıştı. Hatâ Gomar bundan da bir alay vesilesi bularak.

(Arkası var)

Kral Karol Romanyanın Ankara ve Belgrad sefirleriyle 4 saat görüştü

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

Aynı sefirler, bugün tekrar hariciye nazırı Gafenko nezdinde toplanarak, Balkanlardaki son siyasi inkışaflar hakkında müzakereye bulunmuşlardır.

Diğer taraftan Romanya başvekil general Argeseano ile Yugoslavya başvekil Dr. Tzvetkoviç, bugün hududda birbirine mülahiki olmuşlardır.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Şehzadebaşı: (İ. Halil), Eminönünde: (Hikmet), Aksarayda: (Pertev), Ailemdarda: (Eşref Neşet), Beyazıda: (Haydar), Fatihde: (Hüsamettin), Bakırköyünde: (Hilâl), Eyübdede: (Eyübsultan).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklal caddesinde: (Kanzuk), Tepebaşı: (Kinyoll), Taksimde: (Taksim), Tarlabaşında: (Nihad), Kurtuluşta: (Necdet), Beşiktaşta: (Nall Halil), Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardekiler: Kadıköyünde: (Halk, Hulûsi Osman), Üsküdar: (İmrahor), Sarıyerde: (Osman), Adalarda: (Halk).

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sen	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon : 20203

Cumhuriyet bayramı yurdun her tarafında heyecanla kutlanıyor

(Baştarafı 2 nci sayfada)

B — Söylev: Ev reisi Ekrem Tur tarafından.

C — Konser: Ev triyosu tarafından.

2 — Aynı gün saat 21 de Beyoğlunda Nurziya sokağında Parti binasındaki temsil salonunda:

A — Konferans: Muallim Samih Nafiz Tansu tarafından.

B — Temsil: Ev temsil şubesi tarafından.

Arzu edenlerin teşriflerini rica ederiz.

Ankarada dünkü merasim

Ankara 28 (A.A.) — Cumhuriyetin 16 ncı yıldönümü bayramı, Başvekil ve Parti umumî reis vekili doktor Refik Saydamın dün saat 13 de Ankara radyosunda bütün memleketle hitaben söylediği bir nutukla açılmıştır.

Bu nutku Ulus meydanında gençliğin bütün kalbleri ve heyecan ile sürükliyen içten tezahüratı takib etmişlerdir. Bu merasime, Ankarada toplanmış bulunan kız, erkek bütün iciler ve kalabalık bir halk kütləsi iştirak etmişlerdir. Önlerinde bir bando mızka olduğu halde saat 13,30 da Ulus meydanına gelen icilerin zafer anıtı etrafında mevzi almalarını müteakib mızka bütün meydanı dolduran halkın, gençliğin iştirakile İstiklâl marşını çalmış ve âbideye müteaddid çelenkler konmuştur. Genç bir izci tarafından çalınan bir selâm borusu ile Ebedî Şef Atatürke karşı bir dakika ihtiram vakfından sonra gençlik namına hitabelerde bulunularak Türk gençliğinin cumhuriyet rejimine ve onun en büyük mümessili Milli Şef İnönüye karşı sarsılmaz bağlılık ve saygı duyguları ifade olunmuş, ve icilmiştir.

İzciler Ulus meydanındaki bu tezahüratı müteakib ve halkın sevgi gösterileri arasında şehrin ana yollarından geçmişlerdir.

Ankara 28 — Bugün Türkkuşunun öğretmen heyeti ile hava gediklisi olmak üzere yetiştirilmekte olan gedikliler hazırlama yuvası talebisi iki yüz kişilik bir kafiye halinde Atatürkün muvakkat kabrine ve Zafer âbidesine çelenkler koymuşlardır.

Genç tayyareciler muntazam kıyafet ve yürüyüşlerle her tarafa halkımızın takdirini kazanmışlardır.

Diğer taraftan da Türk ziraat mühendisleri birliği tarafından Zafer âbidesine muhteşem bir çelenk konulmuştur.

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kes. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kes. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kes. 20 Kw.

Cumhuriyet Bayramına mahsus radyo programı

29-X-1939 PAZAR

7.30 İstasyonun açılışı (muhtelif dillerde) İstiklâl marşı. 7.35 Müzik (sabah müziği - neşeli plâk). 8 Ajans haberleri v.s. 8.15 Bayrama ve merasime aid haberler. 8.30 Müzik (plâk). 9 Son. 12.30 İstasyonun açılışı (ecnebi dillerle) İstiklâl marşı. 12.40 Ajans ve meteoroloji haberleri. 13 Müzik (küçük orkestra). 13.45 Cumhuriyet malyesine umumî bir baktış mevzulu konuşma. (Maliye Vekâleti neşriyat müdürü Hamdi Özgürel tarafından).

14 Büyük Millet Meclisinden naklen neşriyat. 15 Hipodrom sahasından naklen neşriyat. 17 Açılış (ecnebi dillerle) İstiklâl marşı. 17.10 İktisad Vekâletinin alâkadar eden devlet hizmetleri mevzulu konuşma (sanaîy tetkik heyeti reisi Süreyya Aydemir). 17.25 Müzik (plâk marşlar). 17.45 Cumhuriyet devrinde kültür inkışafı mevzulu konuşma (Maarif Vekâleti müsteşarı İhsan Subgu tarafından). 18 Ajans haberleri v.s. 18.20 Müzik (Radyo cazı). 18.50 Cumhuriyetin XVI. yıldönümünde sihhi ve içtimal yardım işleri mevzulu konuşma (S. İ. M. V. sağlık propagandası umum müdürü Dr. Zeki Nasır Barker tarafından). 19.05 Türk müziği. 20.15 Müzik (plâk). 20.20 Türk müziği. 21 Cumhuriyette münakalât işleri (D. D. Umum müdürü Cemal Hidayet Sertel tarafından). 21.15 21.15 Müzik (plâk). 21.45 Cumhuriyet devrinde nafia işleri mevzulu konuşma (Nafia Vekâletleri su işleri reisi Salâhattin Bığe tarafından). 22 Saat ayarı, ajans haberleri v.s. 22.20 Müzik (cazband - plâk). 23.30 Son ve İstiklâl marşı.

Cumhuriyet devrinde yapılan demiryolları millet tasarrufunun bir eseridir.

Ulusal ekonomi ve

Arttırma Kurumu

Almanlar garb cephesini ihmal edip İngiltereye saldıracaklar

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

Tayyarenin 4 kişilik mürettebatından ikisi ölmüş, biri ağır surette yaralanmış, pilot ise sağ ve salim olarak yakalanmıştır.

İngiliz tayyarelerinin uçuşları

Diğer taraftan istihbarat nezaretinin bir tebliğine göre, dün gece İngiliz tayyareleri cenubi Almanya üzerinde muvaffakiyetle bir istikşaf uçuşu yapmışlardır. Uçuşa iştirak eden bütün tayyareler, salimen üslerine dönmüşlerdir.

Almanlar bütün kuvvetlerle İngiltereye saldıracaklar

Londra 28 (A.A.) — Bir Alman taarruzunun muhtemel şekilleri etrafında tahminler yürüten gazeteler Hitlerin İngiltereye karşı, külli kuvvetle taarruzda bulunmak hedefini takib ettiğini, fakat Holândayı, Belçikayı ve İsviçreyi çigne mek suretile müşterek bir hareket faraziyesini de gayri muhtemel görmemekte dirler.

Manchester Guardian, Alman kumandanlığının şimdi, Fransayı ihmal ederek bütün kuvvetlerini İngiltereye karşı bir araya toplamak mecburiyetinde bulunduğunu, Holândanın istilâsı, İsviçreninkinden daha muhtemel olduğunu yazmaktadır.

Fransız tebliği

Paris 28 (A.A.) — «28 Teşrinievvel sabah tebliği»: Cephenin her tarafında gece sakin geçmiştir.

Alman tebliği

Berlin 28 (A.A.) — Yüksek kumanda heyeti bildiriyor:

Garbde Moselle ile Palatina ormanı arasında topçu ateşi son günlerden daha kesif olmuştur. Warndt'nin garbinde hudud mmtakasında düşmanın pek büyük olmanın kuvvetlerle yaptığı mevzi bir taarruz geri püskürtülmüştür.

Baltika, Şimal denizinde ve Atlantikte iktisadi harb muvaffakiyetle devam etmektedir.

Deniz cüzütamlarımız tarafından teyid edilen hareblere göre 18 den 25 İkteşirine kadar cem'an 109,370 tonluk 22 vapur batırılmıştır. Bu rakamlara ecnebi membalardan batırıldığı bildirilen cem'an 12,606 tonluk 3 gemiyi de ilâve etmek lâzımdır.

Berlin 28 (A.A.) — İsviçre ajansı Londradan Parise gelen ve 12 Alman fırkasının Fransanın şimal hududunda tahşidat yaptığını bildiren haberlerin kat'iyen mutabik olmadığını söylemektedir. Şimal hududundaki tahşidat, hususî bir endişeye sebebiyet vermemektedir.

Parie 28 (A.A.) — 28 Teşrinievvel tarihli Fransız akşam tebliği:

Cephenin muhtelif noktalarında keşif müfrezeleri müsademeleri olmuş tur.

Denizde karakol gemilerimiz batan bir Alman tahtelbahirine mensub deniz sübaylarının cesedlerini toplamışlardır.

Seksen Alman esiri

Londra 28 (A.A.) — 80 Alman bahriyelisi dün bir İngiliz ticaret gemisi tarafından bir İskoç limanına çıkarılmış ve İskoçyada bir temerküz kampına sevk edilmiştir.

Almanya'da resmi haberlere inanılmıyor

Amsterdam 28 (A.A.) — Alman umumî karargâhı, ilk defa olarak, üç tahtelbahirin ziyasını mevzuubas etmektedir. Bu gemilerin ziyası da, Alman ordusunun Polonyada verdiği zayıt nevinden olup, Berlinde ve bütün Almanya'da, rical ve orta halk sınıfından tek kişi yoktur ki, Polonyada verilen zayıt hakkındaki resmi rakamlara itimad etsin. Umumiyetle zamedildiğine göre, bu muharebede ölenlerin ve kaybolanların sayısı elli ilâ altmış bindir. Alman efkârı, Londra ve Paris tarafından verilen sarîh haberler karşısında Alman ricalinin sükûtuna hayret etmeğe başlamıştır.

Müttefikler Amerikaya 5750 tayyare ismarlayacaklar

Vaşington 28 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Âyan meclisi tarafından bire karşı iki müteceviz nisbette bir ekseriyetle kabul edilen bitaraflık kanunu projesi önümüzdeki Salı günü hükümetin küçük ol-

makla beraber az çok bir ekseriyet temin edeceğinden emin bulunduğunu söylediği mebusan meclisine gelecektir. Proje kanun şekli aldığı takdirde müttefikler tarafından sipariş edilmiş olup ambargodan dolayı teslim edilmeyen külliye miktarında tayyare ihraç edilebilecektir. Diğer taraftan Nevyorktan verilen yeni ve salâhiyetar bir habere göre, İngiliz ve Fransız hükümetleri derhal 5750 harb tayyaresi sipariş edeceklerdir ki, bu tayyarelerin bedeli takriben dört yüz elli milyon dolar tutmaktadır.

İsviçrede ışıkları söndürme talimleri

Bern 28 (A.A.) — Ordu başkumandanı generalin emriyle İsviçrede Teşrinisanı ayı içinde ışıkları söndürme talimi yapılacaktır.

Almanların hazırlıkları

Paris 28 (A.A.) — Geçen haftanın bütün askeri faaliyeti, Almanların Fransız kıt'aları tarafından tahliye edilen mntakada ilerledikten ve yeni Fransız müdafaa hattı ile temas tekrar girdikten sonra evvelâ civarı iyiden iyie keşfetmeğe, sonra da, ezcümle geçen Salı günündenberi muhtemel bir taarruza girişmek maksadile kabul olduğu kadar müsaid hareket noktaları hazırlamağa çalıştıklarını göstermektedir.

Alman başkumandanlığının bazı suların taşması yüzünden güçlüğüle aşılabilir mntakaları bulunan cephenin heyeti umumiyesi üzerinde değilse bile, hiç olmazsa tabii ârızalar bulunmayan kısımlarda bir taarruza teşebbüs etmek niyetini beslediği şüpheşizdir. Fakat Alman sevkülceyşinde hâkim olan mülahaza siyasi meselelerdir. Ve garbde yapılması melhuz taarruz, teknik bakımdan askerî şefler tarafından hazırlanacak ise de, bu hususta kararı verecek olan kimse siyasi seftir.

Finlandiya mukabil Tekliflerini hazırladı

Roma 28 (Hususî) — Helsinkiden bildirildiğine göre, Sovyet tekliflerine mutali olan Finlandiya hükümeti, Moskova'ya gönderilmek üzere yeni mukabil teklifler hazırlamıştır.

Bu teklifler, Finlandiyanın yapabileceği en son ve azami tavizleri ihtiva etmektedir.

Arazi meselesi

Helsinki 28 (A.A.) — Başvekil ile maliye nazırı, dün Moskovadan dönen Finlandiya murahas heyeti ile birlikte Sovyet tekliflerini tetkik etmişlerdir.

İyi haber alan mahfellerde hâkim olan kanaate göre her ne kadar Sovyet talepleri bir dereceye kadar arazi meselelere alâkadar ise de bu talepler, Finlandiyanın hâkimiyetini ve tamamîyetini tehlikeye düşürecek mahiyette değildirl.

Finlandiyanın maden servetleri ve Almanlar

Amsterdam 28 (A.A.) — Finlandiyanın maden servetleri Alman matbuatını şiddetle alâkadar etmektedir. Bu matbuat, Finlandiyanın 20 milyon ton tahmin edilen yüzde dört cevheri havi Avrupanın en zengin bakır madenine sahip olduğunu belirtmektedir.

Gazeteler, Finlandiyada harb sanayii için çok mühim bir maden olan nikelin de mevcudiyetinde ısrar ediyorlar.

İki Alman cep kruvazörü açık denizlerde

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

nu, orada Atlas merkezine nazaran bulunduğuyun yerin daha güç keşfedileceğini söylemektedir.

Birçok İngiliz kruvazörleri bu iki cep kruvazörünün taharrisile meşgul olup, bunlar her modern kruvazörün şimdi hamil olduğu deniz tayyareleriyle mücehhez bulunmaktadırlar. Deniz üstünde, her biri 11 inçlik 6 toplu mücehhez bulunan bu cep kruvazörleri de recesinde kuvvetle müsallâh hiçbir kruvazör mevcut olmamakla beraber, İngiliz kruvazörlerinin süratı, Alman kruvazörlerinin süratından beş altı mil fazladır. Öyle ki, bu korsan gemileri İngiliz gemileri tarafından görül - dükleri takdirde, ne gözden, ne de takibden kaçabileceklerdir.

KARA KULE

18 nci asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı
Baron Wratislaw'ın hatıraları: 83

Türkçeye çeviren: Süreyya Dülmen

Belgrad önünde

Hünkârın ve binaenaleyh ordunun Belgrad önünde konaklaması iki hafta sürmüştü. Bu esnada İngiliz sefiri, veziriazam İbrahim Paşaya müracaat ederek bizim Budine gönderilmeliğini ve oradan da hududa isal edilerek salverilmemizi rica etmiş ve çünkü kendisinin, bizzat imparatorumuza, sulh hakkında mektub yazmak ve bu yolla tavassutla bulunmak arzu ettiğini arzylemişti. Bu münasebetle bizim de veziriazam ve yenicileri ağası tarafından kabul olunmaktığımızı temin etmişti.

Paşanın otağında dahil olunca, her şeyden evvel onun ayaklarına kapanarak onları öptük. Bادهu, «saadetli ve satvetli hünkâr hazretlerinin (Eğri) önüne muvasalatından evvel, bizlerin, serhadde gönderilerek oradan serbestimizin elimize verilmesini» rica «çünkü biz hududu aşip imparatorumuza ulaşınca onun, hâkkipayı hümayuna elçiler göndererek sulh arayacağının muhakkak olacağını» tebarüz ettirmeye çalıştık.

Bunun üzerine vezir, bizim, gâvurlar aleyhine yürüyüşe geçen bu muazzam ve sayısız asker kalabalığını, ordugâhın azametini görüp görmediğimizi ve bu yolla «askeri satvet» ler hakkında bir fikir edinip edinmediğimizi sormuştu.

Bu suale cevaben «ordunun en gerisinde, develer ve katırlar arasında seyahat etmek üzere bulunduğumuz cihetle ne yürüyüş kolunun büyüklüğünü, ne de ordugâhın azametini göremediğimizi bildirdik.

Bu cevabımız üzerine, veziriazam, bizim, derhal bütün karargâhi gezdirmemizi toplarını vesair bütün harb ve taarruz vasıtalarının gösterilmelerini emretti. Paşanın verdiği bu emir üzerine, bütün bir gün, ordugâhı dolaşmış ve düşmanın bütün ağır harb ve taarruz silâhlarını müşahade etmiş idik.

Ertesi sabah gene veziriazam tarafından, İngiliz sefirle beraber, davet edilmiştik. Ve «kudretli ve saadetli padişah» larının «askeri satvet» i hakkında bir fikir edinip edinmediğimizi, kendi kralımızın bu kadar asker toplayabilip toplayamayacağını ve onun toplayacağı askerin bu muazzam kuvvet karşısında, muharebe için, saf bağlayıp bağlamayacağını sormuştu.

Veziriazamın bu suallerine de verdığımız cevabda: «Bütün ordugâhı ve bütün harb vasıtalarını gezip gördüğümüzü, hakikaten, ömrümüzde, bu kadar kalabalık asker, bu kadar mezbul harb malzemesi görmediğimizi; imparatorumuzun adedece bu kadar külliyyetli asker toplamasına imkân olmadığını, hiç şüphe yok ki kralımızca; Osmanlı hâkkanının askeri kudret ve satvetinin derecesini bilmediğimizi, eğer bilseydi, derhal sulh isteğe koşmuş bulunacağını, bu yolda ve saadetli hünkâr karşı boyun eğerek, onun gâvur hümayunlarını teskin için armağanlar sunacağını» söyledik. «Binaenaleyh bizim, hemen salverilmemiz için yüksek buyruğuna dilediğimizi, bu suretle padişah hazretlerinin muazzam askeri kudret ve satveti hakkında müşahade ile edindiğimiz malumatı imparatorumuza arzedeceğimizi ve bu hususta bütün hristiyanları da tenvir etmiş ve onları gözlerini açmış olacağımızı» ilâve ettik.

Paşa cevap vererek «İsteğimizi yerine getireceğini, yani bizi salvereceğini, lâkin bizlere yapılan iyiliği, hükûmimizde gösterilen şefkati ve hüsnü nazarı daima

tahattur ederek, memleketimizde, geçeceğimiz, gideceğimiz yerlerde, kendi satvetleri hakkında sesimizi içtirmemizi ve bu suretle kendilerinin Eğri önüne muvasalatlarından evvel hristiyanları sulhe talib olma kâdîr bulunduğumuzu, şâyet imparatorumuz, böyle bir müsalahanın müzakeresi için içimizden herhangi birimizi saadetli hünkâr nezdine göndererek olursa gelmekten aslâ çekinmememizi, bilâkis bu vazifeyi cesaretle, sevkle kabul ederek böyle bir sulhın akidinde kendimizi faydalı bir unsur yapmamızı» söyledikten sonra hünkârın sakalına yemin ederek «Bu takdirde bize hiç bir zarar gelmeyeceğini ve bilâkis bu hususta kıymetli mükâfata mazhar olacağımızı, lâtif elibsel, kıymetli atlar gibi armağanlar da alarak selâmetle memleketimize gönderileceğimizi» hakkında teminat vermiş oldu.

Veziriazamın arzularına göre hareket edeceğimiz hakkında vâdler verdik. Bunun üzerine «bizlerin azad edilmiş ve vatanlarına avdetlerine müsaade olunmuş itimada sayan insanlar» olduğumuza dair elimize bir mektub verildi. Bir mektub da Budin beylerbeyine yazıldı. Bu mektubla, Budinde, bir kulede, elci efendimizin ölmündenberi kapalı bulunan beş arkadaşımızın da salverilmelerini ve hepimizin bir gemiye bindirilerek Tuna sahilinde en yakın bir iskeleme kadar gönderilmemizin emrolunordu.

Paşanın, bu büyük lütfkârlığına karşılık olarak hemen avaklarına kapandık ve böylece en derin şükranlarımızı sunmuş olduk.

Oğün, gerek kendi hakkımızdaki itimad mektubunu, gerek Budin beylerbeyine yazılan mektubu almış bulunmamız bize talibin müstesna bir lütfi olmuştur. Zira, ileride anlatacağımız vechile, eğer o mektupları o gün almamış bulunsaydı, bu kadar azab ve ıztırap cehtikten sonra bir daha vatanımıza, ailelerimize, dostlarımıza kavuşamayacağımız ve belki de narca parça edilmiş bulunacağımız muhtemeldi.

Hünkâr; bütün ordunun başında olduğu halde, Eğri istikametine tevaccüh edip buradan (yani Belgrad'dan) hareket ettiği zaman, ilk vâdıkları çok geniş ve lâtif bir ovada ordu kıyeye ayrılmış ve her bir kısmı develerle, katır ve atlarla, yüz elliler bin erile karşılıklı «muharebe safı» bağlanmışlardı.

Bu geniş ovada bir «harb manevrası» maksadile karşılaşılan bu kuvvetleri ucunu bucağını görmek imkân haricinde idi. Nihayet hareket başladı: Her iki taraf, hakikaten çarpışıyormuş gibi, birbirine hafif ve ağır ateşli silâhlarla ateş açmışlardı. Hünkârın bulunduğu taraf taarruz ediyor, hristiyanları temsil eden kütleyle saldırıyordu. Düşman yandan çevriliyor, cephe yarılıyor ve bu suretle bozguna uğratılan düşman tarafı, binlerce esir birakarak harb meydanını terketmiş bulunuyor ve bu vechile de hünkârın zafer hakkındaki ümidleri aynı zamanda bu manevra ile takviye edilmiş oluyordu.

(Arkası var)

SPOR

Millî küme maçları hazırlıkları başladı

Futbol Federasyonu tarafından ihdas edilen ve her sene birbirini takip eden hâdiselerle içinden çıkılmaz bir şekil alan «millî küme» maçları hakkında yeni kararlar verilmek üzere.

Evvelce Futbol Federasyonu tarafından idare edilen millî küme maçları yeni verilecek şekle göre Ankara, İstanbul ve İzmir muntakaları tarafından tertib ve idare edilecektir. Futbol Federasyonu umumî masraflara karşılık olmak üzere millî küme tertib heyetine 5000 liralık bir yardım yapacaktır.

İngilterede dostluk maçlarının son oyunları

Harb devresi futbol cemiyeti tarafından İngilterede tertib edilen üç haftalık maçlar sona ermiş, dünden itibaren dört muntakaya ayrılan 82 klüp arasındaki lig maçları başlamıştır.

Dostluk maçlarının son neticeleri şunlardır:

Arsenal 7 — Swindon 0

Maçın ilk devresini 3-0 bitiren Arsenal, ikinci devrede 4 gol daha yaparak oyunu 7-0 kazanmıştır.

Maçta 8000 kişi bulunmuştur.

Everton 4 — Burnley 0

Lig şampiyonu Everton ilk devreyi 1-0 kazanmış, ikinci devrede meşhur merkez mühacimleri Lawton vasıtasıyla üç sayı daha yaparak maçı 4-0 kazanmıştır.

Maçta 2500 kişi bulunmuştur.

Westham 9 — Charlton 2

Birinci ligde mühim bir vaziyeti olan Charlton takımı, ikinci lig takımlarından Westham karşısında ağır bir mağlûbiyete uğramıştır. İlk devreyi 4-1 kazanan Westham ikinci devrede bir gol yemiş, beş gol yapmıştır.

Maçta 6400 kişi bulunmuştur.

Portsmouth 5 — Bristol City 0

Kral kupa galibi Portsmouth ilk devrede üç, ikinci devrede 2 gol yaparak 5-0 galib gelmiştir.

Maçta 2000 kişi bulunmuştur.

İngilterede lig maçları

Harb devresi namile teşkil edilen 10 grup arasındaki 82 klübün lig maçları başlamıştır.

Arsenal 8 — Charlton 4

İki kuvvetli takımın maçı bir gol pa-nayırı şeklinde geçmiştir. İlk devre 4-1 Arsenal takımının galibiyetle bitmiştir.

İkinci devre bittigi zaman maç 8-4 gibi bir netice ile sona ermiştir.

Maçta 8.953 kişi bulunmuştur.

Stoke City 4 — Everton 4

Lig şampiyonu Everton ilk devreyi 2-0 mağlûb bitirmiştir. İkinci devrede oyun pek hareketlenmiş ve maç 4-4 beraber olmuştur.

Maçta 6.000 kişi bulunmuştur.

Fulham 2 — Portsmouth 1

Kral kupası galibi Portsmouth, ikinci lig takımı karşısında 2-1 mağlûb olmuştur.

Maçta 6.500 kişi bulunmuştur.

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 38

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Beyazıdın dutları

Uşak Mıstık kahvaltı hazırlamağa giderken, Kürkçüler kahyası pembe yaşmaklımın kulağına:

— Otur göyle ağa...

Diye sedirde yer gösterdi.

— Bre ağa pembe yaşmaklımın devlethanesi nerededir?..

— Efendim sultanım sizi ben alıp götürsem gerekirdi.

— Bre ağa yarınki gece buradan mı gidersiniz?..

— Efendim sultanım, Bahariye bizim semte uzaktır. Sizi Sultan Beyazıd kahvehanelerinden alırsız.

— Bre ağa, hademe ve uşak ve ayvaz ve kavas ister mi?

— Efendim sultanım düğüne mi giderler. Kamer hatun cariyez bir evli barklı kadındır. Medet sultanım, biz sizi alıp götürürüz.

— Bre ağa Kamer hanım kızıma bir âla boy kürkü hedaya götürmek isterim, bir öğlancığa verip taşısam gerek...

— Efendim sultanım.. öğlancık hedayanızı Sultan Beyazıdta beraber çıkarız.

— Bre ağa Sultan Beyazıd kahvehanelerinden ne zaman kalkarız?

— Efendim sultanım yatı namazını camii şerifte kılıp çıktıkta kahvehane bir yatı kahvesi içerler, ben gelirim.

— Bre ağa pembe yaşmaklım beni ne zaman azad etse gerek?

— Efendim sultanım, gece misafiri karalıktaki gelip karalıktaki gitmek âdetidir. Sabah namazını Sultan Beyazıdta beraber çıkarız.

— Bre ağa pembe yaşmaklımın eri Kara Mehmed ağa nerededir?

— Efendim sultanım, Kara Mehmed ağa hazretleri Sivas yolundadır, paşası yanına gider.

— Bre ağa konakta casus yok mudur?

— Efendim sultanım, casus akçe ile kurşun kuludur.

— Bre ağa, Kamer hatun kızımın kızıl gömleği çok mudur?

— Efendim sultanım, cevabı verilmez sual sordunuz; kızıl gömleğinin yenini yakasını gördüm.

— Bre akşolsun sana, tuz ekme hakkı bilir hizmetkâr imişsin!

Uşak Mıstık, gümüş bir sini ile pembe yaşmaklımın adamına mükellef bir ikindil kahvaltısı getirmişti. Zenci, kollarını sıvayarak: — Bismillah... Efendim sultanımın sofrasına Halli İbrahim bereketli...

Dedi ve siniye şöyle bir göz attıktan sonra, nar gibi kızarmış bir tavuğa el attı.

O sırada Hacı Ataullah ta koyundan nameresini çıkardı. İçinde ne bir talik hat ile iki satır yazı vardı: «Yarınki gece tesrifinli gözlerim. Pembe yaşmaklı Kamer hatun cariyez. Cevahir bileziğimi de unutmuş yasiniz.»

PEMBE YAŞMAKLI KAMER HATUN

Beyazıd meydanı, İstanbulun en şerefli yerlerinden biri idi. Bir tarafında Türk mimarisinin nefis eserlerinden ulu bir cami, bir tarafında büyük ve güzel bir medrese, bir tarafında da saray vardı. Esası Fatih Mehmed tarafından kurulan Beyazıd sarayında, tahttaki padişahın anası, hasekileri ve kızları müstesna, Osmanlı hanedanının diğer kadın erkânı otururlardı; adı Eski saray idi.

(Arkası var)

«Son Posta» nun yeni edebî romanı: 9

CEYLÂN AVI

Vapurun merdivenlerini lüzumsuz yere inip çıkıyorum, bir geçtiğim yoldan dönüp tekrar geçiyorum; kütüphanede büyük camlı dolabı açtıp raflarda sıra sıra duran yaldızlı, güzel cildli kitapları karıştırmak istedim, canım sıkıldı, bıraktım; yemek salonunda uzakta sükün ile sarılıp kendisine yemeğini yerken gördüğüm pos bıyıklı, şarap tüccarı kıyafetli, iri yarı bir yolcu... bir Fransız siyasisi olacak... kütüphanenin bir köşesinde geniş yazıhanenin başına oturmuş, etrafı asla alakadar olmadan yazı yazıyor: Mektub mu, gazete makalesi mi, hatıra mı?..

Merdiven başında küçük bir çocukla karşılaşım. Yolunu şaşırmış, belki de oyuncak odasının kapısını bir türlü bulamıyordu. Elinde tutup götürdüm. Ancak altı yaşında kadar gözükten, tombalak, canlı, gürültücü, sevimli bir oğlan... Kıvr kıvr saçlarını okşadım. Anladığımı bir dilde birçok şeyler söylüyordu ve bana bunları bir türlü anlatamadığı için de kızılıyordu. Oyuncak odasına girdiğimiz zaman sükün buldu, başını yukarı kaldırıp yüzüne bakarak güldü, sonra orada masanın üstüne bırakmış olduğu otomobil kurarak düz sathın üstünde koştu-mağa başladı.

Köşedeki koltuğun içine gömülerek onu seyre daldım.

Dimitriyadisın karısı birkaç saat önce bu odanın kapısında çocuklardan hoşlanmadığını söylemiş, buradan, telâş ve asabiyetle kaçmıştı; halbuki bu insan başlangıcı ne güzel şey... Bütün ıztırap ve ihtiraslardan uzak varlığındaki sade cazibe mi, saffet mi, gühahşızlığı mı, yoksa henüz yapıları açılmamış bir gonca tazeliği ile bükülmüş bükülmüş bana gülen güzel yüzündeki temiz manalı, bu çocuğun beni uzun uzadıya meşgul etmesine sebep nedir?

Leylânın sevgisini reddetmeseydim daha mı iyi olacaktı? Evimiz olacaktı, sükün ve huzur içinde, rahat yaşayabilmem için her şeyi düşünen ve yapan benimle alâkalı bir karım olacaktı; böyle sevimli, güzel, minik bir çocuğumuz olacaktır.

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

çaktı; denize gök arasında kanad çırıp ufuqlardan ufuklara dolayan ve konacak yer arayış serseri bir marti gibiyim, bu azabı yaşamayacaktım, bir yuvam olacaktır.

Bunların hepsi olacaktı, fakat heyhat, mes'ud olacak mıydım?

★

Akşam yemeğini yemek için salona indiğim zaman Dimitriyadisın, karısı henüz meydana yoktu. Garson benim sofrada yalnız olduğumu görünce:

— Madamın yemeğini kamaranızı mı gönderelim?

Diye sordu. Vapurda herkes Lizayı benim karım sanıyor. Garsona vereceğim cevabı tayin etmekte güçlük çekiyordum; Liza Dimitriyadis merdivenin başında görüldü.

Dinleneceğim diye kamarasına çekildiği bir iki saatlik zaman içinde çehresi büsbütün yorulmuş gibi duruyordu. Demek uyumamıştı. Derin bir his buhranı-

(Arkası var)

Lizayı şimdiye kadar asla bu derecede kuvvetle hissetmediğim istek dolu bakışlarla süzüyorum. Bana öyle geliyor ki bu dakikada bir tek kelime söylemediğimiz, konuşmadığımız, hislerimizi sözlerin çerçevesi için koyup ortaya çıkarmadığımız halde aynı şeyleri düşünüyoruz. Yüzündeki parıltı git-tikçe artıyor, çenesinden boynuna doğru, el-bisesinin içinden hayal meyal görünen göğ-süne doğru iniyor, bütün vücudunu sarıyor, masanın kenarından sarkan pembe, beyaz, güzel elinde aynı parıltıyı fark ediyorum. Bu, bütün vücudunda yayılmış bir halde bulunan, tenine harikulâde bir cazibe veren cinsiyet insiyakının ışığıdır. Şu dakikada elimi uzatıp eline dokundurmakta korkuyorum. Sanıyorum ki derisinden sızan cinsiyet ateşi beni yakacaktır. Vücudümden sıcak bir dal-ganın dolacağını hissediyorum.

Dimitriyadisın karısı sahiden yorgun mu idi, bir his buhranı mı geçiriyor, yoksa bana mı darıldı; ikindi kahvaltısından sonra biraz dinlenmek istediğini söylüyor, kamarasını çekildi, onu birinci sınıf kamaraların bulunduğu koridorun başlangıcına kadar götürdüm. Bu kısmında tertemiz çehrelî, üstü başı muntazam genç kadınlar hizmet ediyor. Dimitriyadisın karısını koridorun başında bırakırken elimi tutup dudaklarına götürdüm. Galiba tabilden biraz fazla uzun bir öpücük oldu. Günahsız bir beyaz güvercine benzeyen bu el ne güzel şey... Biraz ileride kamaramın kapısını açıp beklemekte olan hizmetçi kadını bizzat baktığı halde görmüyor gibi idi. Bu kabîle mangaralara aşık olduğu anlaşılıyor. Gece, ortaldıktan el ayak çekildikten sonra belki de onun müsaadekârlığı ile...

Ben bir deliyim.

Memleket Haberleri

Çankırı topraklarında mebzul sebze yetiştiriyor

Ziraat Bankası kooperatifler idaresi domates salçası fabrikası kurmak tasavvurunda

Çankırı (Hususi) — Çankırı toprağında şimdiye kadar hak kile istifade etmiş bir mıntaka sayılmaz. Toprağında her şeyin yetiştirilmesi ne kabiliyet vardır. Fakat buna rağmen zirai gerilik her sahada kendini göstermektedir.

Çankırı köylüsünün ziraattaki iptidai ekip biçmeleri kadar Çankırı bahçecileri de bu işde geri iseler de yetişen mahsul gözü doldurup taşan dereceden de fazladır. Hemen denebilir ki bütün yaz Çankırı pazarlarında sebze bolluğu görülür. Yok pahasına satılan her çeşid sebze harice sevkedilir.

Mesela salatalık, lahanası, ve meyvalardan elma bilhassa Ankara piyasasında yer almaktadır. Diğer çürümesi ihtimali olan sebzeler gönderilemez. Bunlar yok pahasına mahallinde satılır. Bunlar arasında domates mühim miktarda ve çok ucuza satılır. Kilosunun üç kuruştan satıldığı görülmektedir.

İşte bu bolluk Çankırı toprağına köylünün veya bahçecinin fazla bir emek sarfetmeden husule gelen normal vaziyetidir. Halbuki satışın kıymetlendiği gün şüphe yok ki bugünkü istihsal beş altı misline çıkabilir.

Sebze yetiştirme işi bir iki saat süren Çankırının Karaköprü bahçelerinden maada yakın köylerde de yapılmaktadır. Akçaköy, Ayan, Kenba, Yeniceköy çok mükemmel sebze istihsal edebilmektedirler.

Şu hale nazaran Çankırının sebzeçiliğini iktisadiyata büyük faydalar temin edebilecek kadar üstün görmek lazım gelmektedir.

Öğrendiğime göre Ziraat Bankası Kooperatifler teşkilatı Çankırıda domates salçası fabrikası kurmak tasavvurunda dır.

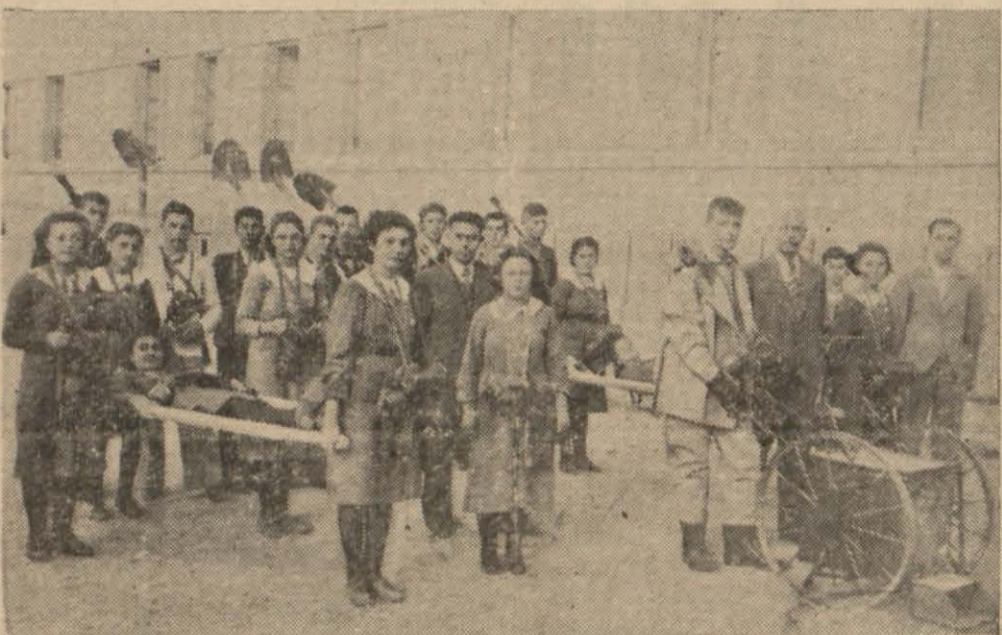
Muş hapishanesinden kaçan bir mahkûm yakalandı

Muş (Hususi) — Geçen ilkbaharda hapishane duvarını delerek kaçan mahkûmlardan üçünün Organus köyündeki cinayetini bildirmiştim. Gedikli başçavuş Behçet Sakarya kumandasındaki müfreze yaptığı sıkı bir takibat neticesinde kaçanlardan Norşen köylü Şakir oğlu Abdü yakalanmıştır. Diğerleri de kurtulamıyacaklarını anlayarak teslim olabileceklerine dair haber göndermişlerdir.

Urfa İnönü mektebi inşaatı bitti

Urfa (Hususi) — Yeni yapılan İnönü ilk okulunun inşaatı bitmiştir. Bu okul binası Urfa'nın en güzel ve en muhteşem binasıdır.

Manisada Zehirli gazlerden korunma tatbikatı

Manisa (Hususi) — Zehirli gazlardan korunmak için herkeste büyük bir alâka mevcuttur. Vilâyetimiz orta okul talebelerine okulda zehirli gazlardan korunma ve bu yolda ne gibi tedbirler alınacağı kimya muallimi Halid tarafından muntazaman tatbik ettiril-

mektedir. Gençlerin muvaffakiyeti şayanı takdirdir. Resim okul talebelerini tatbikat esnasında göstermektedir.

Halkevinde zehirli gazlardan korunma kursu da faaliyetine devam etmektedir.

Kızılcahamamda hayırsever bir zat iki köprü yaptırdı

Kızılcahamam (Hususi) — Kızılcahamam merkezine bağlı Oğlakçı köyünden Molla Mustafa isminde bir zat bundan iki sene evvel kıyın köylülere geçid vermez olan Asiler köyü önündeki Perçin Yabanova çayının üzerine bir beton köprü yaptırmıştı. Bu defa da gene kıy mevsiminde çayın yükselmesi üzerine köylüye karşıdan karşıya geçid veremeyen Sey çayı üzerine bütün masrafı kendisi tarafından vermek üzere ikinci bir köprü daha yaptırmıştır. Bu vatansever zatin gösterdiği hamiyet muhitte takdirle karşılanmıştır.

Adana ortamektebelerinde teftişler

Adana (Hususi) — Adana orta tedrisat okullarında teftişler başlamıştır. Bu teftişleri Ankaradan gelen orta tedrisat müfettişlerinden Hayrettin ve Bay Ekrem yapmaktadır. Bazı mekteb idarecileri hakkında tahkikat açılmıştır.

Diğer taraftan, öğrendiğime göre Adana orta tedrisat idaresi, orta tedrisat talebesine taksitle gaz maskesi temini teşebbüslerine geçeceklerdir.

Antalyada bir kasab diğer bir kasabı ağırca yaraladı

Antalya (Hususi) — Kasablar halinde kasablık yapan Tahir çavuş oğlu Hamid ile kasab Hacı İbrahim oğlu İsmail arasında bir kavga çıkmış, Hamid kasabı ağırca yaralamıştır.

Sungurluda bir adam geceleyin kapısı önünde tabanca ile öldürüldü

Sungurludan yazılıyor: Geçen Pazar günü gecesi kazamızda bir cinayet işlenmiştir. Kasaba halkının çok iyi tanıdığı «Ağabey» lakabıyla anılan Kahraman saat 1 de evine dönerken kapısı önünde tabanca ile ağır surette yaralanmıştır. Ta banca seslerine koşanlar Kahraman kanlı yerde yatar bulmuşlardır. Bunun üzerine kendisi derhal Çoruma götürülmüş, fakat hayatı kurtarılamamıştır. Müddeiumumilik tahkikata başlamıştır. Bu cinayete herhangi bir kimsenin âlet olarak kullanıldığı ve cinayetin bu şahıs tarafından işlendiği şüphesi hâsıl olmuş bulunmaktadır. Maamafih tahkikatın başka bir netice de vermesi muhtemeldir. Adliye, bu işi aydınlatmak için büyük bir gayret göstermektedir.

Öldürülen Ağabey Kahraman

Çorluda mahsul vaziyeti

Çorlu (Hususi) — Bu sene mıntakamızda mahsul vaziyeti ve fiatların umulduğu gibi olmamasına rağmen köylümüz Ziraat Bankasına olan borçlarını kapatmak için büyük bir gayret gösteriyorlar. Hesablarını tamamen ödeyen köyler arasında Vakıflar birinci, Göçerler ikinci ve Çevrimkaya üçüncü gelmektedir.

Banka yakında gene para tevziyatına başlayacak ve köylümüzü her türlü masraftan vikaye etmiş olmak için de bu iş hususi memurlar vasıtasıyla köylerde yapacaktır.

Çiftçimizde fennî ziraat ve makineleşme yolundaki isteklere ve hususi teşebbüslere bakılırsa, bu sene ekiliş hasımın geçen yıllara nisbetle pek fazla olacağı tahmin edilmektedir.

Urfa su tesisatı

Urfa (Hususi) — Yüz elli küsur bin liraya ihale edilen su tesisatının inşaatı çok ilerlemiştir. Şehir dahilinde boru tefrişine başlanılmıştır.

Çukurovada portakal mahsulü çok iyi

Bu yıl portakal ve limon bahçelerine krizomfalus musallat oldu. Ziraat mücadele teşkilatı şimdiye kadar 24403 ağaç ilâçladı

Çukurovada bir portakal bahçesi

Adana (Hususi) — Çukurovada yeni portakal mahsulü piyasaya gelmek üzere. Rekolte ve kalite geçen yıla nazaran bu sene daha iyi bir şekildedir. Rekolte hakkında henüz kat'i bir tahmin yapılmamıştır. Kat'i tesbit ancak Teşrinisani sonuna doğru yapılabilecektir.

Bu yıl portakal ve limon bahçelerine krizomfalus musallat oldu. Ziraat mücadelesi teşkilatı hastalıktan kurtarmak için 24403 ağaç ilâçladı. Keza portakal sineği haşeresine de mücadele yapılıyor. Bir hafta için sinek görülen 47.000 ağaç da ilâçlanmıştır.

Halkevinin çalışmalarları

Adana Halkevi dil, tarih, edebiyat komitesi bu sene Halkevinde verilecek konferansların programını hazırlamıştır.

Bu programa nazaran, terbiye, edebiyat, ziraat ve ziraat tekniği, ekonomi, inkılâb, sihat, güzel san'atlar, folklor, tarih, hukuk gibi mevzular üzerinde on altı konferans hazırlanmıştır.

Konferanslardan birincisi bu hafta erkek muallim mektebi müdürü bay Naci Ecer tarafından verilmiştir. Önmüzdeki hafta da kız lisesi edebiyat öğretmenini bayan Belkis Zinciriryan tarafından bir edebiyat konferansı verilecektir.

Adana Halkevi içtimai faaliyet mevzuunu bu yıl çok genişletmektedir.

Millî mensucat fabrikasında atış poligonu

Adana millî mensucat fabrikası, fabrika dahilinde fabrika klübü için bir atış poligonu yapmıştır. Burada fabrikanın bütün memur ve işçileri atış yapacaklardır.

Beden terbiyesi Seyhan bölgesi tarafından bu poligona Erma silâhları verilmiştir.

Cafer paşa camii tamir ediliyor

Uzun zamandanberi boş ve harap bir halde bulunan, şehrimizdeki Cafer paşa camii tamir edilerek güzel bir şekle sokulmuş, ve Ramazan münasebetine halka açılmıştır.

Seyhan nahiye ocak kongreleri

Cümhuriyet Halk Partisi Seyhan mıntakası nahiye, ocak kongreleri başlandı. Merkez kongresi önmüzdeki ayın ortalarında toplanacaktır. Merkez, kaza kongresine verilmek üzere ocaklar raporlarını hazırlamaktadır.

Maarif cemiyeti kursu

Adana maarif cemiyetinin fakir talebeler mahsulü açtığı kurs bu ders yılı içinde dün faaliyete geçmiştir. Burada yedirilen ve yatırılan elli talebeden başka yurd, haricden otuz çocuğa da öğle ve aksam yemeklerini vermektedir.

Kozan kaymakamlığı

Uzun zamandanberi acık bulunan Kozan kaymakamlığına Rifat Erdal tayin edilmiş ve vazifeve başlamıştır. Bu çeri kalmış kasaba yeni genç kaymakamdan büyük bir faaliyet beklemektedir.

Adanada içme suyu tesisatı

Adana içme suyu tesisatının; belediye ile müteahhid arasında çıkan ve adliye intikal eden ihtilâf dolayısıyla ikmal edilememiş olduğunu yazmışım.

Bu tesisat 367000 liralık bir iştir. Ve şimdiye kadar tesisatın 282.000 liralık kısmı yapılmıştır. Adana belediyesi geriye kalan kısmı hesablamış ve hesapları tetkik için Ankaradaki imar heyetine göndermiştir.

Aldığım malûmata göre imar heyeti hesapları tesbit ve geriye kalan işi bir müteahhide ihale etmek üzeredir. İhale şartnamesi bugünlerde hazırlanacak ve kuvvetle ümit edildiğine göre bu iş Teşrinisani iptidasına kadar halledilmiş olacaktır.

Tarsus içme suyu işi de şehrimiz içme suyu işi meyânında halledilecektir. Bu işleri tacil etmek için Adana belediye reisi Ankaraya gitmiştir.

Eğitmen kursu

Adana eğitmen kursu mesaisini bitirdi. Kurstan 80 eğitmen mezun oldu. Bunlar yeni açılan seksen köy mektebini idare edeceklerdir. Yeni eğitimciler diplomasını merasimle verdiler. Bu münasebetle eğitmenler kurs binasında büyük bir ziyafet vermişlerdir. Bu ziyafette vali Faik Üstün, komutan Arif Tanyeri, maarif müdürü, ilk tedrisat müfettişleri hazır bulunmuşlardır.

Haber aldığuma göre eğitmen kursunun önmüzdeki yıl kadrosu iki yüz olacaktır. Bu suretle vilâyetin beş senelik köy okutma planı üç sene de tahakkuk ettirilmiş olacaktır.

Trakya U. Müfettişlik nafia müşavir muavinliği

İstanbul Arkeo. loji müzesi mimarı Kemal Altan Trakya Umumi Müfettişlik nafia müşavir muavinliğine tayin edilmiştir. Kendisi eski eserlerle uzun müddet meşgul olmuş, bu hususta muhtelif etüdüler neşretmiş, yaptığı neşriyatla Türk tarihinin birçok kısımları üzerinde vesikalar vermiştir. Kemal Altan bundan evvel Trakya mıntakası Maarif Eminliği mimarlığında bulunmuş, bu mıntakada da değerli mesaisi görülmüştür. Kendisine yeni vazifesinde muvaffakiyetler dileriz.

Kemal Altan

Kemal Altan

Urfada köprü inşaatı

Urfa (Hususi) — Şehrin şimal ve cenub kısımlarını birbirine bağlayan beton köprü inşaatı bitmiştir. Köprünün ileri kısmı asfaltlanacaktır.

Tekne sağlam, kaptan tecrübeli, tayfa pişkin; korkmuyoruz!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Bu güzel ve feyizli yolculukta on beş seneyi Atatürk'ün önderliği altında geçirdik. Dünyayı ve hayatı geniş bir kafa içinde müteale eden, geniş kalbinin hududsuzlukları arasında taşıdığı yüksek heyecanları etrafına bol bol dağıtmayı çok iyi bilen o Büyük Adam, bu memleketi pek çok yeni ve iyi şey öğretmekle kalmadı; bize, bu yeni ve iyi şeyleri istemek, almak ve yapmak azmini de verdi. Bu azim içindedir ki, Türkiye, on altı senelik hayatını, kendisine yalnız, yeni bir vatan yapmak üzere sükûnetle çalışma devri olarak yaşayabilmiştir.

Cumhuriyetin on altıncı senesi, Atatürk'ün devrinin kapanarak İbnü devrinin başladığını gören bir yıl olarak hususi bir varlığa da sahibdir. Bu itibar ile Cumhuriyetin on altıncı senesi, bir bakımdan bir dönüm noktası, diğer bir bakımdan da bir devam ve istikrar başlangıcı oldu. Şahıslar değişti, roller aynı olarak kaldı. Bu bakımdan da on altıncı yıl, Türkiye'nin en büyük bir dönüm noktasında, en sakin ve en muvaffak bir andımla, bir devirden diğer devre geçtiğini gördük ve, yeni Şefin etrafında da evvelkinin etrafında olduğu gibi, sınıksız bir ittifad ile birleşmiş bir millet halinde, feliye doğru yürümeye başladık. On altıncı yılın bize getirdiği hadiselerin en büyüğü ve en mes'udu bu olsa gerektir.

On altıncı yıl, bundan evvelkilere ayrılan hususi hadiselerden biri de bu y-

lin enternasyonal hadiseler bakımından azametli manasıdır. Bundan on altı sene evvel bir dünya hercümercinin son dalgaları içinden çıkmış olan Cumhuriyet, bu defaki yıldönümünde yeni bir tarih fırtınasının etrafına saçtığı hercü-merç içinde bulunuyor. Osmanlı imparatorluğunun çürük teknesi -ni batıran evvelki fırtına bugün küne nisbetle ne kadar zayıf idiyse bu defa Cumhuriyet devrinin Türk teknesi de eski Osmanlı teknesine göre o kadar sağlamdır. Bu defa, tekne sağlam, kaptan tecrübeli ve tayfa da pişkin ve gayyurdur. Bunun için, evvelki dünya fırtınası Osmanlı imparatorluğu için ne kadar nikbetli bir akıbet getirmişse bu defa Cumhuriyet devrinin Türk teknesi de eski Osmanlı teknesine göre o kadar saadettir. Bunun için, tarihî fırtınası ne kadar şiddetli, hadiselerinin dalgaları ne kadar azametli olursa olsun, biz bu defaki dünya badiresine göğsümüzü korkmadan gerebiliriz.

Cumhuriyetin on altıncı yıl, belki de bizim için, çok yeni ve çok mes'ud bir devrin ilk senesi olacaktır.

Arkamızda bıraktığımız yılları ümid, neşe ve şây ile geçirdik. Önümüzdeki senelere daha büyük ümidlerle bakmak hakkımızdır. Hattâ fırtınaya ve dalgaya rağmen, hattâ bu fırtınaları yapan rüzgârlardan bu güzel Türk vatanı için yeni yeni muvaffakiyetlerin ve mes'ud inkışafın tohumlarını topluyacağımıza emin olarak!

Tarih hiçbir devresinde bugünkü şevket ve refah mertebesine erişmedik

(Baştarafı 1 inci sayfa)

On altı yıl, tabii semeler iktifat et -mek için, maddeten kâfi gelmez. Ve bu kısacık zamanın içerisinde ancak ve ancak mucizeler şiddetli olabilir. İşte bizde de öyle olmuştur: On altı yıllık cumhuriyet tarihimiz baştan başa mucizedir!

Atatürk, milletinin kurtuluşunu ve ilerlemesini ancak, hakimiyetini kendi eline alması mümkün görüp, cumhuriyetin ilânını kararlaştırdığı zaman, Türk varlığı, uzun ve çetin savaşırlardan henüz çıkmış, yorgun ve yaralı idi. Hududları -mız, vıran ve fakir bir ülkeyi çevreliyordu. Dünyanın yarısı bize düşman, öbür yarısı da lâkayd idi. Avrupa siyasi me -hafilinde bahsimiz geçtiği zaman dinli -yenler dudak büküyorlardı. Haride kredimiz, dahilde millî servetimiz yoktu. Hâsılı, şöyle böyle bir heyetle meydana çıkabilmemiz için her şeyi yeni baştan kurmak, dışarıda ve içeride binlerle güç -lüğü yenerek uğraşmak lâzım geliyordu.

Asırlara sığamayacağı tahmin edilen bu muazzam işi Atatürk o müstesna kud -retile, o eşi görülmemiş ve görülmeye -cek dehâsile kendi üzerine aldı. Milleti -nin kabiliyet ve seciyesine güvenerek, ondan daimî surette kuvvet alarak, önce -den tertiblediği ödevi dört elle sarıldı. Bu, devlerin bile grışmekten ürkecek -leri muazzam çalışmanın başarısı işte meydana dır.

Dünyâ harabezar bir mamure, fakir ve zebun millet, kâfi ve müreffeh bir ulus, ölüme mahkûm sanılan Türkiye, bu gün dostluğu paylaşılmaayan kudretli ve azametli bir devlet olmuştur.

Medeniyet sahasındaki terakkîlerimizi ise, bunlar, milletimiz için o kadar tabiidir ki burada zikretmeğe lüzum bile görmüyoruz.

Vaziyet meydandadır. Ve bugün kutlu -lamakta olduğumuz (Cumhuriyet) in bi -ze temin ettiği büyük nimetleri iyice tak -dir etmek için dünya matbuatının son günlerinde, Ankara muahedesinin imzası vesilesiyle yaza yaza bitiremediği sitayiş -kâr ve samimî vazîleri okuma: kâfidir.

Binlerce yıllık Türk tarihinin hiç bir devrinde biz bugünkü şevket ve refah mertebesine erişmedi idik. Bizi bu saade -te ulaştıran cumhuriyet oldu.

Onu, bundan dolayı, hepimiz tek bir vücut halinde tebci ediyoruz. Ve hem sevinc, hem de gurur ile Türklüğümüzün zevkini tadarken, düşüncelerimiz dünya hududlarını aşarak, bize bu sarsılmaz varlığı ve essiz nimeti temin eden mu -kaddes Ölü'nün huzuru ruhanîyetine ka -dar varıyor ve orada, onun karşısında hürmetle ve şükla eğiliyor..

E. Ekrem Talu

Kadıköy Halkevinde lisan dersleri Kadıköy Halkeviden: İngilizce, fransızca, almanca ve ita -lyanca lisan dersleri 1/11/939 da başla -yacaktır. İki fotoğraf ile idareye mür -acaatları.

Hergün: Müttahid Avrupa devletleri

(Baştarafı 4 üncü sayfa)

vücede getirdiler. Rusyada büyük Petro -nun, Almanyada Prusyanın, İtalyada Piemonte'nin olduğu gibi

Ve ilh...

Eğer, Avrupa ittifadı denilen şey bu ise hâlen bu ittifad için büyük emekler sarfedilmekte olduğu ve işin de inkışaf halinde bulunduğu muhakkaktır.

Evet, bugün Avrupada büyük bir it -tifad kurmak için üç büyük kuvvet, üç büyük teşebbüs mevcud bulunuyor; şark tan garba doğru: Komünist bir Avrupa ittifadı yapmak isteyen Rusya, Nasyonal Sosyalist bir Avrupa vücede getirmek isteyen Almanya ve eski usul demokrat bir Avrupa kurmak isteyen İngiltere. E -ğer aradan sıfatları kaldırırsak, bunlara sadece Rusya, Almanya, İngiltere diye -biliriz. Bugünkü mücadelenin nihayetinde eğer bu kuvvetlerden biri galib çı -cak olursa, Avrupa o istikamette -sö -züm onal- bir ittifada doğru yeni bir adım atmış bulunacaktır.

Galiba, böyle bir ittifad vücede gelme -dikçe Avrupa da rahat edecek değildir. Su kadar var ki bu ittifadın tahakku -kuna kadar Avrupada bugüne kadar ol -duğu gibi bir takım gruplaşmalar devam edecek, bu gruplar arasında çarpışmalar, gürültüler ve kan gövdeyi götürmeler, isyanlar, ufuklardan eksik olmayacak -tır. Bu inkışafın neticesini de yalnız Al -lah bilir: Eğer herhangi hâkim bir kuv -vet çıkıp da Avrupayı, kendi silâhının ve kendi bayrağının altında toplanmaya icbar edemezse, günün birinde bugünkü medeniyetin dağıldığını ve Avrupanın yeniden orta tarih devrindeki perişanlı -ğa düştüğünü görmemiz icab eder.

Şarktan garbe dikkat ediniz: Rusya bir takım cumhuriyetleri kendi bayra -ğının ve kendi kılıcının altında topl -mıştır. Almanya, bu işi evvelâ Alman olan devlet ve devletçiler üzerinde yap -tıktan sonra, şimdi de Alman olmaları -na tatbik ediyor. Britanya adasında ev -velâ iki krallığı birleştiren İngiltere, şim di Fransayı da kendi cazibesinin içine a -larak Avrupaya sağlamca yerleşmiş ve Simal denizi etrafındaki bütün memle -ketleri aynı cazibenin ucuna takmıştır.

Avrupa ittifadı fikrinin, pratik saha -sında bu tarzda inkışafını tetkik etme -nin ne kadar enteresan olduğunu, oku -yucularımızın teslim edecekleri de mu -hakkaktır!

Muhittin Biçgen

Bir doktorun günlük notlarından

Hadisata karşı Sinir mukavemeti

Yalnız hususî hayatta değil, umumî hayatta da insanların muvaffakiyetinin sırrı sinirlerinin mukavemetindedir. Bu -nu herkes böyle kabul ettiği ve buna i -man ettiği halde maalesef birçok defa sinir buhranlarına mağlûb olarak birçok muvaffakiyetli işlerden mahrum kalını -yor. Hayatı hususiyede ve alle hariminde aynı derdler yüzünden birçok acıklı sahneler, felâketler meydana gelmekte -dir. Eskiler: «Söylleceğin zaman dokuz defa yutkun!» derler. Diğer bir darbi mesel: «Konuşacağın şeyleri söylemez -den evvel çok hesap et!»

Asabiyyet esasında yapılan hareket -lerden sonra sükûnet avdet ettiği zaman bilâstisna herkes son derece pişmandır. Bu pişmanlık birçok defa fayda verme -mekte, iş işden geçmektedir. Sinir bu -hranlarının tesirile vukua gelen birçok felâketlerden nasıl kurtulalım? İşte esas mesele budur: Bunun için esash bir ter -biye edinmeğe çalışmalıdır ve buna çok genç iken başlanmalıdır. Birçoklarımız büyük harbler görmüş, türlü türlü felâ -ketlere şahid olmuşuzdur. Şüphesiz bun -ların neticesi sinirler çok yıpranmıştır. Ve yeni yetişen nesiller de umumiyet it -barile veraset noktalı nazarından asabi -yet ile mahmûl olmuşlardır. Bütün bun -ları nazarı dikkate almak lâzımdır. Mü -mün olduğu kadar az hiddet etmek, müm -kün olduğu kadar sinir buhranlarına se -bebilyet verici vaziyetlerden sakınmak â -deta kaçmak lâzımdır. Gerçî öfke bal -dan tatlıdır derler, bunun sebebi hiddet esasında insanın kendini bu cereyana kaptırması ve kendini alamamasıdır. Fa -kat iş daima bu sahneyi muvaffakiyete a -latmaktadır.

Daıma hiddet eden pişman olmuştur. Muvaffakiyetsizliğe uğramıştır. Sinirle -rini yıpratmıştır ve vaktinden evvel gökmüştür ne yazık...

Kendimizi idareye, sinirlerimizi, ira -demiz takviyeye çalışalım.

Cevab istiyen okuyucularımızın posta -pulu yollamalarını rica ederim. Aksi tak -dirde istekleri mukaubesiz kalabilir.

Cerrahın bıçağı altında!

(Baştarafı 7 nci sayfa)

atılarak hiçliğe yuvarlandım. İşte şuuru -m en son duygusu bu oldu.. bunu tam bir boşluk takip etti.

Hastalanmıştım, ağzım kurumuştu. Susuzluk hissediyordum. Boğazımda bir yanma, vücudümde de tarif edemeyece -ğim bir ağrı duyuyordum. Gittikçe yak -laşan bir takım sesler işittim. Müthiş bir halsizlik ve yorgunluk bütün varlığımı kaplamıştı. Uyuyabildikçe seviniyordum. Bir şaklayış oldu. Yüzümü tokatladılar. Bunu hissetmeye rağmen aldırmadım. Zira uyumakta devam etmek istiyordum. Fakat buna rağmen gözlerim açıldı. İlk gördüğüm şey, annemin müşfik yüzü, gözleri oldu.

Anam sesi tiritiyerek: - Yavrucuğum, dedi. Ameliyat bitti. Artık uyanmalısın!..

Sersem sersem etrafıma bakındım. İlk önce hiçbir şeyin farkında olmadım. Nerede olduğumu kestiremiyordum. Biran, kendimi daha hâlâ ameliyat ma -sasında yatıyor sandım, fakat akabinde de çoktan küçük odama getirildiğimi ve yatağümde olduğumu anladım. Ameliyat odasının üzerimde bu kadar kuvvetli in -tiba bırakmasının sebebi, şuurumu kaybet

meden, bayılmadan evvel, harici dünya -dan aklımda kalan yegâne şey olmasın -dan ileri gelmişti.

O bir türlü tarif edemeyeceğim ağrı arttıkça arttı. Müthiş surette susadım. Fakat bütün sulu şeyler bana yasa -ktı. Yalnız çayla ağzımı ıslatmaya iznim va -rdı. Bu da, susuzluğumu bir parçacık ol -sun gideriyordu.

Ameliyat ne zaman başlamış, ne za -man bitmiş, tamamen şuuruma sahib ol -duğum ana kadar kaç saat geçmişti bu türlü bilemiyor, bundan dolayı da feni hâlde sinirleniyordum.

Yanma, yarannın zonklayışı, hançer ya -rası gibi acısı beni harab ediyor, bitiri -yor, beynimden ateşler çıkıyordu. San -ki, bütün vücüdüm yara, bere içinde kal -mıştı. Amma o kadar yorulmuş, mecali kalmıştım ve uyku vardı ki, bu ağrı -ları düşüncecek halde değildim. Sonra birden tamamen kendime geldim. Sevincimden şıkır, şıkır oyna -yacak gibi oldum.. çünkü da -ha hâlâ yaşıyordum. Bütün ge -çirdiğim ızdırab ve işkencelere rağmen ölmemişim ve gene de insanların arasın -da bulunuyordum.

Amma, Azrail cenabları ile de teşerrüf etmeğe kil kalmıştı, hani!..

Ibrahim Hoyi

Deniz işleri:

Denizcilerin terfii için bir talimatname hazırlandı

Devlet Denizyolları İdaresi, kaptan, makinist ve kılavuzların terfilerine im -kân vermek üzere yeni bir imtihan ta -limatnamesi hazırlamıştır.

Bu talimatname birkaç güne kadar Münakalât Vekâletine gönderilecek ve Vekâletçe tasdik edildikten sonra tat -bik mevkiine konulacaktır.

Fırtınadan Ereğlide bir gemi battı

Dün, İstanbul liman mıntaka reisli -ğine verilen malûmata göre, iki gece evvel kopan lodos fırtınasından Mar -mara Ereğlisinde de Mahmud kaptanın idaresindeki 22 tonluk bir yelkenli ge -mi batmıştır.

Mahmud kaptan dün bir sandalla li -manımıza gelmiş ve kaza hakkında mıntaka liman reisliğine izahat ver -miştir.

Alman vapuru bütün hamulesile Varnaya gitti

İstanbul limanına çıkarılması lâzım gelen Türk mallarını burada durmadan geçerek Burgaz limanına çıkartan Al -man bandırası Delos vapuru tekrar liman -ımıza gelmişti.

Dün bir refikimiz vapura bazı tüccar -ların teşebbüsü üzerine haciz konula -ğını yazıyordu.

Bu haberin asılsız olduğu dün vapu -run limanımızdan külliyyetli miktarda tü -tün alarak Karadenize hareket etmesin -den de anlaşılmıştır.

Gümrüklerden salâhiyyettar bir zat va -purun bugüne kadar yaptığı bütün mu -amelelerin mevcut mevzuata uygun ol -duğunu söylemiş, vapurda bulunan malla -rın nama değil emre muharrer olduğunu

Ticaret işleri:

Fındık ihracatı mühim bir miktara baliğ oluyor

Geçen sene fındık rekoltesinin az ol -masından mütevellid zararını bu yılın rekoltesinin fazlalığı ile telâfi edeceği -ni ümid eden fındık müstahşilleri si -yasi hadiseler dolayısıyla ihracatın a -zalışması ve buna müvazi olarak fiatla -rın düşmesinden sıkıntılı bir vaziyete düşmüştü.

Son iki hafta içinde Avrupa ve A -merikanın muhtelif memleketlerine fazla ihracat yapılması fiatları bir hay -li yükseltmiş ve müstahsil sıkışık va -ziyetden kurtulmuştur.

Karadeniz sahillerinde geniş bir ist -tihsal mntakasında büyük bir müs -tahsil kütesini alâkadar eden fındık satışının artması için tedbirler alınmak -tadır. Diğer taraftan fındık tarım koo -peratif de faaliyete geçerek Trabzon mntakasından 12 : 14,5 kuruştan bir milyon kilo fındık mübayaat etmiştir.

Kooperatif Sürmene ve Of havali -sinden mübayaat yapmış ve mübayaat Hönaya teslim edilmiştir.

İhracatçılar cenubi Amerika ve ş -mal memleketlerle İngiltereden yeni -den mühim siparişler almışlardır.

Belediye sarayının yapılacağı yerde istimlaklere başlanılabak

Sultanahmedde park karşısında ya -pılacak belediye sarayının menafil u -mumiye kararı Vekiller Heyetinden çıkmıştır. İstimlak muamelelerine ya -kında başlanacak ve müteakibten be -lediye sarayının inşasına geçilecektir.

ilâve etmiştir.

Delos vapuru Varna limanında yükü -nü boşalttıktan sonra tekrar mal almak üzere limanımıza gelecektir.

İstanbul Mıntaka Liman Reisliğinden:

- 1 - Hizmet motörleri için lüzumu olan 20 ton benzin kapalı zarfla ve 10 ton motorin açık eksiltme ile münakasaya konulmuştur.
- 2 - Benzinin muhammen bedeli 4160 ve motorinin 700 liradır .
- 3 - Benzinin ihalesi 31/İkteşrin/939 Salı günü saat 15 ve motorinin ihalesi gene aynı günde saat 16 da Mıntaka Liman Reisliği binasında müteşekkil komisyonla yapılacaktır.
- 4 - Taliplerin teklif mektublarını, teminat makbuz veya banka mektublarıyla birlikte kazanç tezkereleri ve kayıtlı buldukları Ticaret odasından hâlen faaliyette oldukları -na dair ve bu ilân tarihinden muahhar tarihli bir vesika ile sirkülerlerini veya nam -larına teklifle bulunacaklarının musaddak vekâletnamelerini 2490 sayılı kanunun 32 inci maddesinde tarif olunan şekilde zarflıyarak ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyon riyasetine vermeleri ve açık eksiltmeye iştirak edeceklerin de tam ihale saatinde yukarıda sözü geçen teminat ve vesaikini müstahşiben komisyonda ispatı vücut etmeleri şartnamesini görmek ve izahat almak isteyenlerin hergün idare şubesine müracaat etmeleri ilân olunur. «8529»

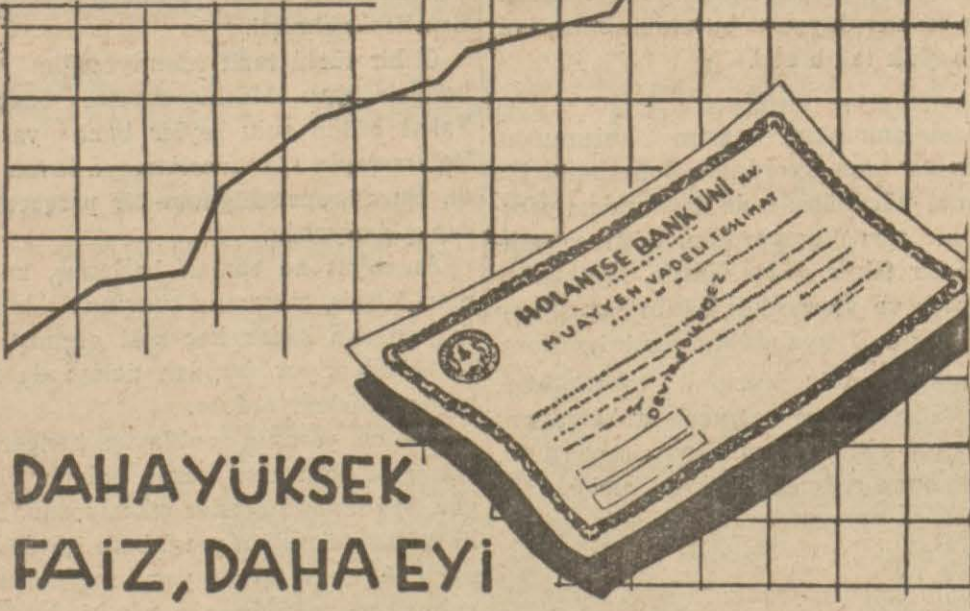
GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

YENİ TESLİMAT İLMÜHABERLERİMİZ

DAHAYÜKSEK
FAİZ, DAHA EYİ

ŞARTLAR TEMİN EDER

HOLANTSE BANK-ÜNİ N.V.

Depo aranyor

Tercihan Beşiktaş tarafında büyükçe bir deposu olanların
Sümer Bank İstanbul şubesine müracaatleri

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedelli 6000 lira olan 1000 adet tahta el arabası 6.11.1939 Pazartesi günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 450 liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevî zarflarını aynı gün saat (14) on dörde kadar komisyon Re-isliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ald şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (8656)

Güzelliğinin

Sırrı Yok
Sebebi var.

RADYOLİN
KULLANIYOR

RADYOLİN

Dişleri mikroplardan, çürüklerden, iltihablardan koruyarak sağlamaştırır, hem de minerallerinin bozulmasını ve sararmasını menederek daimî bir güzellikle muhafaza eden asrın en kuvvetli diş macunudur. Her Sabah, Öğle ve Akşam yemeklerden sonra günde 3 defa

RADYOLİN

KANZUK

Yeni - DERİ
MERHEMİ

Alelümüm cild hastalıklarında tavsiye edilen en mükemmel merhemdir. Soğuk ve sıcaktan mütevellid cild çatlamalarında, eğzema ve ustura yaralarında muannid ve ka-panmayan yaralarda faidelidir. Yeni-deri merhemi her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

T. İŞ. BANKASI

1939 Küçük Cari Hesablar İkramiye Plânı

32.000 Lira Mükâfat

Kura keşide tarihleri: 1 Şubat, 1 Mayıs,
26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkiciteşrin

İKRAMİYELER

1 Adet 2000 liralık	—	2,000 Lira
5 " 1000 "	—	5,000 "
8 " 500 "	—	4,000 "
16 " 250 "	—	4,000 "
60 " 100 "	—	6,000 "
95 " 50 "	—	4,750 "
250 " 25 "	—	6,250 "
435		32,000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

1

Lira ile bir kıyafet alabilirsiniz!
Lira ile sinemaya gidebilirsiniz!
Lira ile taksiye binebilirsiniz!...

Fakat **1** lira ile

"MİLLÎ PIYANGO,, dan

Alacağınız bir (onda bir) bilet size:

8000

10000

15000

Liralık ikramiyeleri kazandırabilir.

DETA

Demir ve Tahta Fabrikaları T. A. Ş

Merkezi: Ankara, Selânik Caddesi Arda Apartmanı
Fabrika adresi: Deta - Adapazarı

Soba, Poyra, Etüv, Her nevi araba

ve yedek aksamı ile kereste kurutma hususunda mütehasstır.
Bilümmü döküm, Demir ve tahta işleri yapılır.

MAKİNA RESSAMI TÜRKİYE ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI

Anonim Şirketinden:

Paşabağçe Fabrikaları teknik bürosunda çalışmak üzere imtihanla Bir Makina Ve Model Ressamı Alınacaktır. Sanayi mektebi mezunları tercih edilecektir. İsteklilerin şirketin Galata'da Perşembe pazarındaki bürosuna müracaat etmeleri ilân olunur.

Avrupa ve Amerikada bile pek büyük şöhret kazanan

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Ticarethaneleri, Pazar günleri açıktır.

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy emsalsiz

KAYMAKLI LOKUM ve KESTANE ŞEKERİ

Ramazanı Şerif münasebetile gayet leziz Baklavalar ve Fevkalâde Tulumba ve muhtelif tatlılar

Parasız Diş bakımı

Cumartesi, Salı günleri S. 13 den 15 e kadar diş çıkarmak ve teşhis fukaraya meccanendir. Diş röntgen filminden de yarı ücret alınır.

Ankara caddesi: Semihlütü apartman
No. 149 Diş tabibi: Cevdet Germeyan

Zayı — Beyoğlu 44 üncü mektebdan 938 - 939 da aldığım ilk okul diplomasını kaybet tim yenisini alacağımdan hükmü yoktur.
Yüksel Malkoç

İlân Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
1ç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında faz-laca miktarda ilân yaptıracağız ayrıca tensülâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derlis edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edil-melidir.

İlâncılıh Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

SEHAR ve CAZİP TENİ'ni NASIL

MUHAFAZA
EDİYOR ?

10 senelik
izdivaçtan
sonra

Her kadın -hattâ 40 tan yukarı olanlar bile, açık, taze ve kusursuz bir tene, genç kızların bile iftihar edebileceği nermine ve yumuşak bir cilde malik olabilirler. Bunu, Tokalon ile tedavi, -günde 3 dakika, 10 günde garanti edebilir.

Her akşam yatmadan evvel cild unsuru olan pembe renkteki Tokalon kremini kullanınız. Terkinde Viyana üniver-sitesinin meşhur bir profesörü tarafından keşif ve «BIOCEL» tabir edilen kıymetli gençlik cevheri vardır. Siz uyurken cildinizi besler ve gençleştirir. Buruşuklukları giderir. Her sabah da yağsız beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. Siyah benleri eritir ve açık mesameleri sıklaştırır ve cildi yumuşatıp gençleştirir. 10 gün zarfında müsmir bir netice elde edeceksiniz.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 28 - 10 - 1939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.24	5.24
Nev - York	180.025	180.025
Paris	2.93875	2.96875
Milano	6.675	6.675
Cenevre	29.315	29.315
Amsterdam	09.405	09.105
Berlin	—	—
Brüksel	21.7875	21.7875
Atina	0.97	0.97
Sofya	1.6875	1.6875
Prag	—	—
Madrid	13.1825	13.1825
Varşova	—	—
Budapeşte	28.28875	28.28875
Bükreş	0.985	0.985
Belgrad	2.495	2.495
Yokoham	80.745	80.745
Stokholm	81.10	81.10
Moskova	—	—

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında
Gündüz saat 15.30 da
akşam saat 20.30 da

Azrail Tatil Yapıyor

İstiklal caddesi komedi kısmı

Gündüz saat 15.30 da

akşam saat 20.30 da

Hindistan Cevizi

Rasid Rıza ve Sadi Tek tiyatrosu
Eskişehir Yeni sinemada son temsil
Yarın gece Üsküdar'da

Taş Parçası

Halk opereti — Bugün matine saat 16 da

akşam saat 9 da

Kadınların Beğendiği

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★